

RAAP België - Rapport 382

Unilin Spano Hal 14 Oostrozebeke

Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek

Verslag van de Resultaten

Bureauonderzoek – 2019G225

Eke
2021

Colofon

Titel:

Unilin Spano Hal 14
Oostrozebeke
Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Verslag van de Resultaten
Bureauonderzoek – 2019G225

Status: Concept

Datum: 28 april 2021

Auteur: F. Philipsen, M. Van de Vijver, K. Van Quaethem

Projectbegeleiding: n.v.t.

Kaartvervaardiging: F. Philipsen, M. Van de Vijver, K. Van Quaethem

Raaproject: UNIL02

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België, Begoniastraat 13, 9810 Eke

Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BV
Begoniastraat 13; 9800 Eke
telefoon: 09/311 56 20 - 0498/44 16 99
E-mail: raap@raap.be

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Samenvatting.....	4
1 Inleiding	5
1.1 Administratieve gegevens	5
1.2 Kader en aanleiding.....	7
1.2.1 Aanleiding.....	7
1.2.2 Geografische situering.....	7
1.2.3 Huidige situatie van het projectgebied	8
1.2.4 Juridische context.....	8
1.2.5 Geplande werken	10
1.3 Opzet en onderzoekopdracht	15
1.3.1 Opdracht.....	15
1.3.2 Randvoorwaarden	15
1.4 Leeswijzer	15
2 Verslag van resultaten: bureauonderzoek (2019G225)	16
2.1 Beschrijvend gedeelte	16
2.1.1 Administratieve gegevens	16
2.1.2 Archeologische voorkennis	16
2.1.3 Onderzoekopdracht	16
2.1.4 Beschrijving van de strategie & werkwijze van het bureauonderzoek	18
2.2 Resultaten	20
2.2.1 Aardkundige gegevens	20
2.2.2 Archeologische gegevens	25
2.2.3 Historische gegevens.....	28
2.2.4 Recente historie van het plangebied.....	32
2.2.5 Verstoringshistoriek	36
2.3 Archeologisch verwachtingsmodel.....	37
2.4 Beantwoorden van de onderzoeksvragen	37
2.5 Assessment.....	40
3 Bibliografie	40
3.1 Uitgegeven bronnen.....	41
3.2 Geraadpleegde websites	42

4	Bijlages.....	44
	Bijlage 3: Geologisch en archeologisch kader	45
5	Figurenlijst	46

Samenvatting

RAAP België voerde een archeologisch vooronderzoek uit voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor het stedenbouwkundige handelingen voor de bouw van een fabriekshal.

Het doel van dit onderzoek was na te gaan of er kans is op aanwezigheid van waardevolle archeologische resten. Hierbij zijn gegevens verzameld over aardkundige, archeologische en historisch context van het plangebied. Op basis daarvan is een archeologische verwachting opgesteld en is nagegaan wat de invloed is van de werken op het archeologisch erfgoed en welke maatregelen er dienen te worden genomen in functie van eventueel verder onderzoek van archeologische gegevens.

Op basis van de bureaustudie konden de volgende conclusies worden getrokken ten aanzien van het potentieel op archeologische kenniswinst en de mogelijkheden om hiermee om te gaan bij het vervolg van het ontwikkelingstraject.

Het plangebied is gelegen op een lichte verhoging tussen de omliggende beken in, in het dal van de Mandel. De bodem is gevormd uit door de wind aangevoerd zand. Dit gebeurde op het einde van het Pleistoceen of aan het begin van het Holoceen. Gedurende het Holoceen vormde zich een bodemprofiel in dit zandige sediment. Er ontwikkelde zich een aanrijkingshorizont. Uit onderzoek in de omgeving is gebleken dat de bodem sindsdien verbrokkeld is en lokaal zelfs afwezig is door het nivelleren van het oorspronkelijke (micro)reliëf.

In de periode van jagers-verzamelaars was het plangebied waarschijnlijk een aantrekkelijke plaats voor bewoning. De verwachting voor het voorkomen van artefacten sites uit deze periode leek daarom in de eerste instantie vrij hoog. Het is echter gebleken dat in het gehele plangebied verwacht kan worden dat het niveau waarin deze vondsten zich oorspronkelijk bevonden zwaar verstoord is bij bouwwerkzaamheden en industriële activiteiten. Hierdoor wordt niet verwacht dat het plangebied kenniswinst kan opleveren ten aanzien van sites uit de periode van jagers-verzamelaars.

Archeologische resten uit latere periodes kunnen echter nog wel voorkomen onder het verstoorde niveau omdat deze niet enkel uit losse artefacten bestaan, maar uit ingegraven sporen. Deze zullen mogelijk niet gaaf bewaard zijn, maar onderzoek op slechts tientallen meters afstand van het plangebied heeft uitgewezen dat er bijzondere en matig tot goed bewaarde archeologische resten voorkomen uit de Romeinse periode, de vroege en de volle middeleeuwen.

Omdat de geplande werken grootschalige verstoringen van het archeologisch relevante niveau zullen veroorzaken is archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk. De huidige staat van het terrein verhindert echter de directe uitvoering van archeologisch vervolgonderzoek, daarom zal dit in een uitgesteld traject moeten worden uitgevoerd. In eerste instantie dient daarom een **landschappelijk bodemonderzoek** plaats te vinden, om te kunnen vaststellen dat het plangebied al dan niet in die mate verstoord is dat een sporensite met zekerheid afwezig is. Indien dit niet met zekerheid gesteld kan worden, dient een **proefsleuvenonderzoek** plaats te vinden, gezien dit de meest geschikte methode is om sporensites op te sporen en te waarderen. Deze methodologische afwegingen zullen verder uiteen worden gezet in het bijgaande programma van maatregelen.

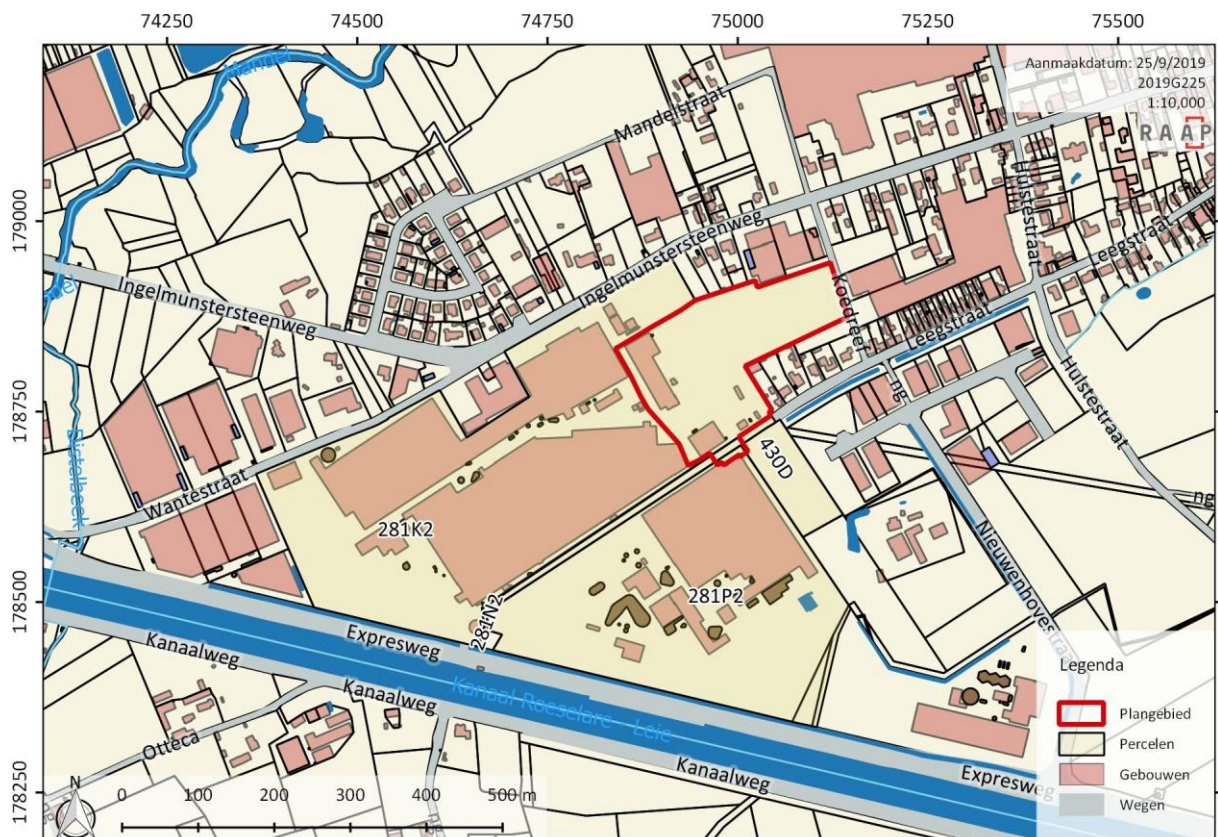
1 Inleiding

1.1 Administratieve gegevens

- *Projectcode agentschap Onroerend Erfgoed:*
Voor elke fase van vooronderzoek is een projectcode bekomen bij het agentschap Onroerend Erfgoed. Deze projectcode is op alle documenten van het vooronderzoek, registratie, verpakking van vondstenmateriaal en verpakking van stalen aangebracht.
 2019G225 Unilin Spano Hal 14
- *Onderzoekskader:* opstellen van een archeologienota voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen
- *Erkend archeoloog:* RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)
- *Naam plangebied en/of toponiem:* Unilin Spano Hal 14
- *Adres:* Ingelmunstersteenweg
- *Deelgemeente/Gemeente:* Oostrozebeke
- *Provincie:* West-Vlaanderen
- *Kadastrale gegevens:* Oostrozebeke, Afdeling 1, Sectie D, perceel 281K2 (partim), 281N2 (partim), 281P2 (partim), 430D (partim).
- *Oppervlakte betrokken percelen (opp. PATRIS volgens CadGis):* 288.272m²
 281K2 – 174.409 m²
 281N2 – 4.977 m²
 281P2 – 100.035 m²
 430D – 8.851 m²
- *Oppervlakte plangebied:* ca. 39.227 m²
- *Oppervlakte geplande bodemingrepen:* ca. 20 265m²
- *Bounding box in lambertcoördinaten (X/Y):*
 noordoost: X 75145.1 Y 178945.59
 zuidwest: X 74839.2 Y 178679.12

Figuur 1 Topografische kaart met projectie van het plangebied (bron: OPENSTREETMAP, 2019).

Figuur 2 Projectie van het plangebied op het kadasterplan met aanduiding van de perceelsnummers (bron: AGIV, 2019).

1.2 Kader en aanleiding

1.2.1 Aanleiding

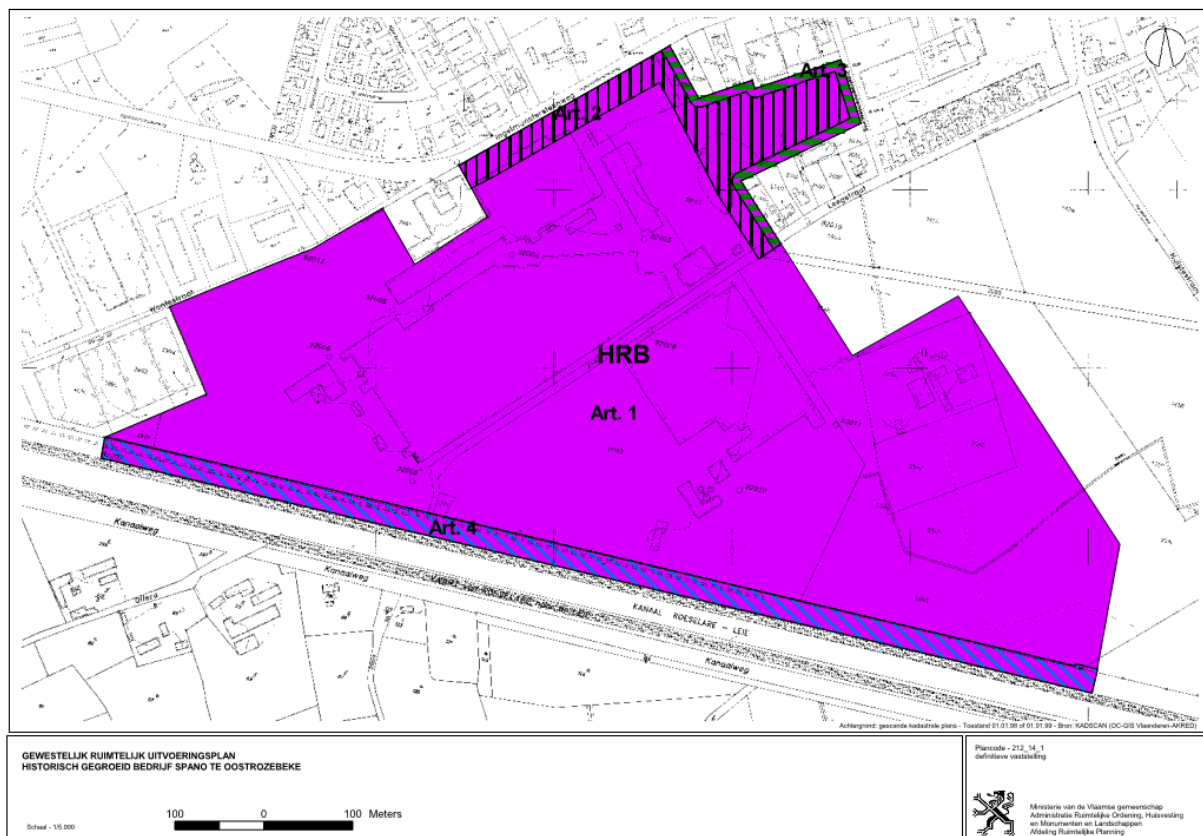
RAAP België heeft in 2019 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd ten behoeve van een geplande uitbreiding op de Unilin site te Oostrozebeke.

Directe aanleiding vormt de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voor de bouw van een nieuwe magazijnhal met afdak.

1.2.2 Geografische situering

Het plangebied is ca. 2,5 km ten zuidwesten van het centrum van Oostrozebeke gelegen, een gemeente in het zuidoosten van de provincie West-Vlaanderen (zie Figuur 1).

De betrokken percelen liggen net ten noorden van het kanaal dat Roeselare met de Leie verbindt, in een industriegebied dat tussen de Ingelmunstersteenweg en het kanaal geklemd ligt. De betrokken percelen grenzen aan de Wantestraat en Ingelmunstersteenweg in het noorden, de Koedreef in het oosten en de Expresweg in het zuiden (zie Figuur 2). Op het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Historisch gegroeid bedrijf Spano te Oostrozebeke” is het plangebied ingekleurd als industriegebied (zie Figuur 3).

Figuur 3 Grafisch plan van GRUP Historisch gegroeid bedrijf Spano te Oostrozebeke (bron: ruimtelijkeordening.be)

1.2.3 Huidige situatie van het projectgebied

Het plangebied bevindt zich binnen de industriële site van Unilin. Momenteel is het grootste deel van de oppervlakte van het plangebied verhard en bebouwd. In het noordwesten en het zuiden staan gebouwen. Langs de westelijke zijde bevindt zich doorrit met weegbrug voor vrachtwagens en in het oosten langs de Koedreef ligt een groenzone. Langs een deel van de noordelijke grens van het plangebied loopt een strook groenzone en een gracht. Het centrale deel van het plangebied wordt gebruikt als opslagplaats van uiteenlopende industriële materialen.

Figuur 4 Meest recente luchtfoto met projectie van het plangebied gep (bron: Informatie Vlaanderen 2021).

1.2.4 Juridische context

Het archeologisch vooronderzoek is uitgevoerd door RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154) ten behoeve van de archeologienota “Unilin Spano Hal 14, Oostrozebeke” en ter aktename voorgelegd aan het agentschap Onroerend Erfgoed.

Het plangebied is niet gelegen binnen een ‘vastgestelde archeologische zone’.

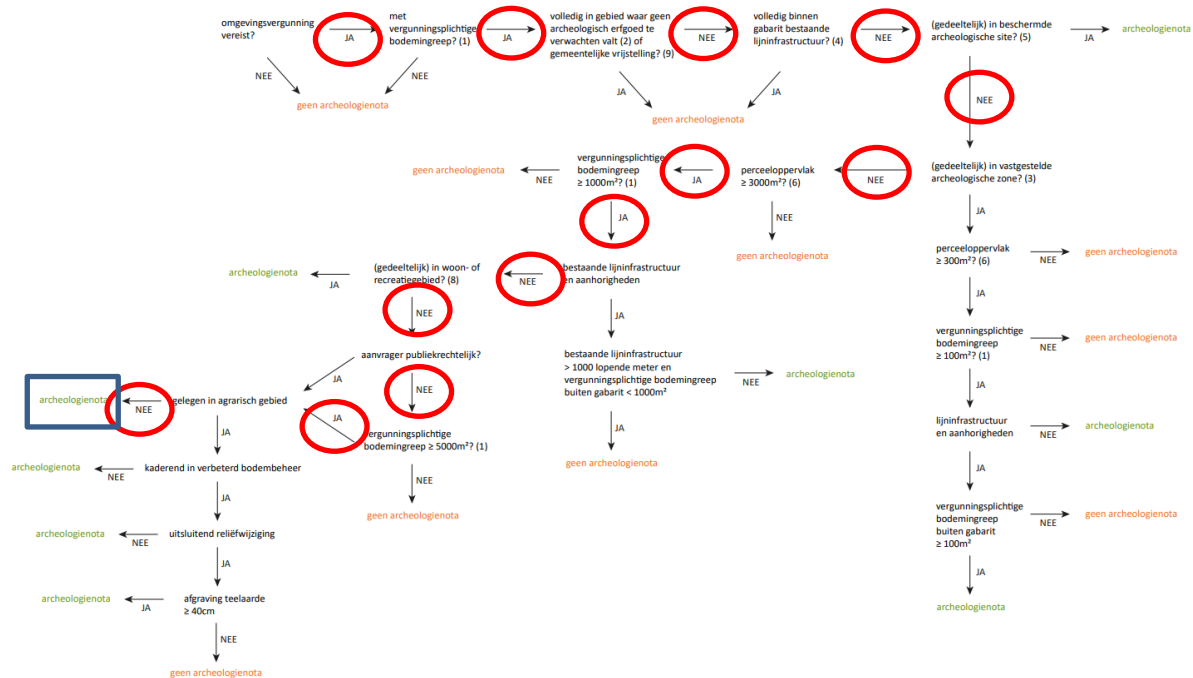
Het plangebied ligt niet in een gebied zonder archeologisch erfgoed zoals deze zijn vastgesteld in het besluit van de administrateur-generaal van 14 juli 2020.¹

De geplande bodemingrepen zijn mogelijk bedreigend voor eventuele archeologische resten. De archeologienota waarvan akte is genomen dient bij de aanvraag van de vergunning te worden toegevoegd krachtens het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013. De aanvraag van vergunning betreft immers een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voor een oppervlak van 288.272 m² van de betrokken percelen en met een voorziene bodemingreep op ca. 20 265 m².

¹ <https://besluiten.onroerenderfgoed.be/besluiten/14937>

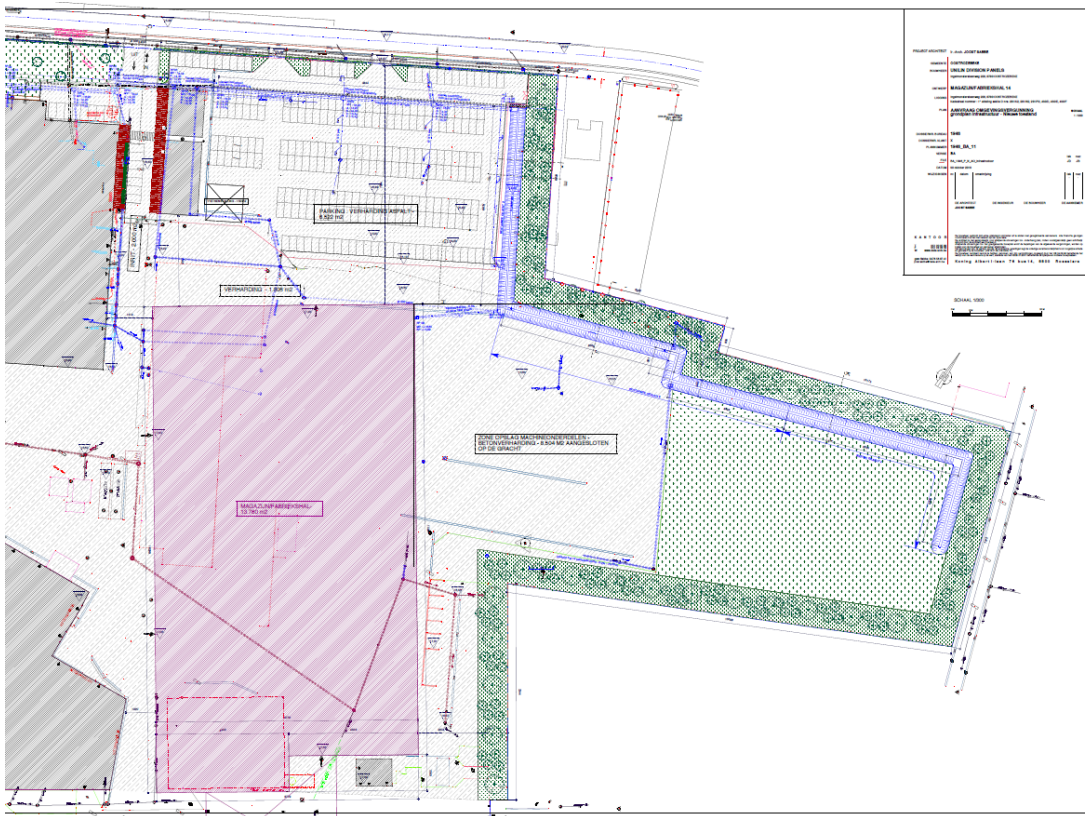
Hierdoor worden de gestelde oppervlaktegrenzen overschreden, waardoor het opstellen van een archeologienota noodzakelijk is.

De criteria wanneer een archeologienota verplicht is, worden hieronder aangeduid op de beslissingsboom van het agentschap Onroerend Erfgoed.

Figuur 5: Beslissingsboom criteria archeologienota (bron: Onroerend Erfgoed 2021)

1.2.5 Geplande werken

Figuur 6 Overzicht van de geplande werkzaamheden met links de nieuwe Hal 14 (paars gearceerd). Het afdak aan de zuidzijde is niet weergegeven. Rechts wordt een bestaande gracht (blauw) met ca. 95 meter verlengd (bron: opdrachtgever).

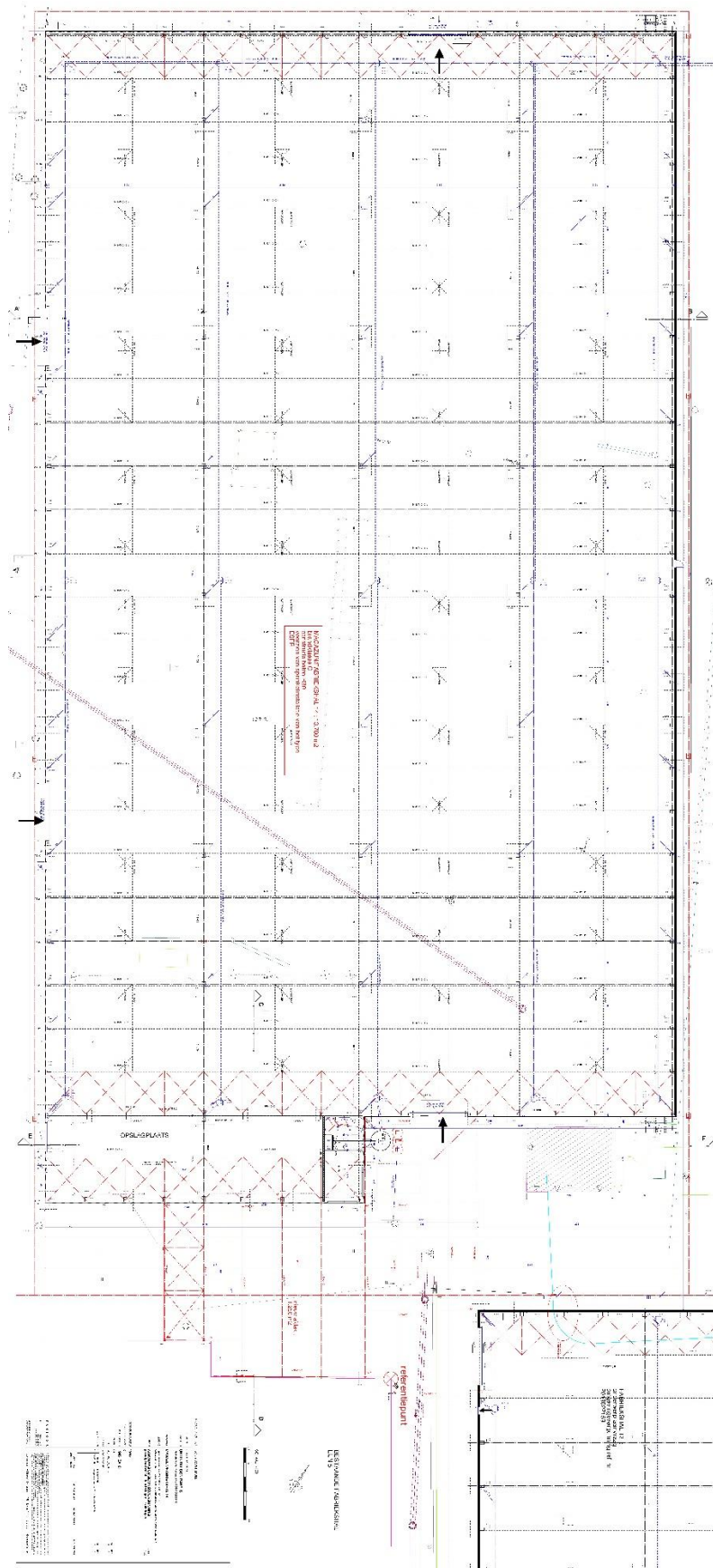

Figuur 7 Overzicht van de geplande werkzaamheden (bron: AGIV, 2019 & opdrachtgever).

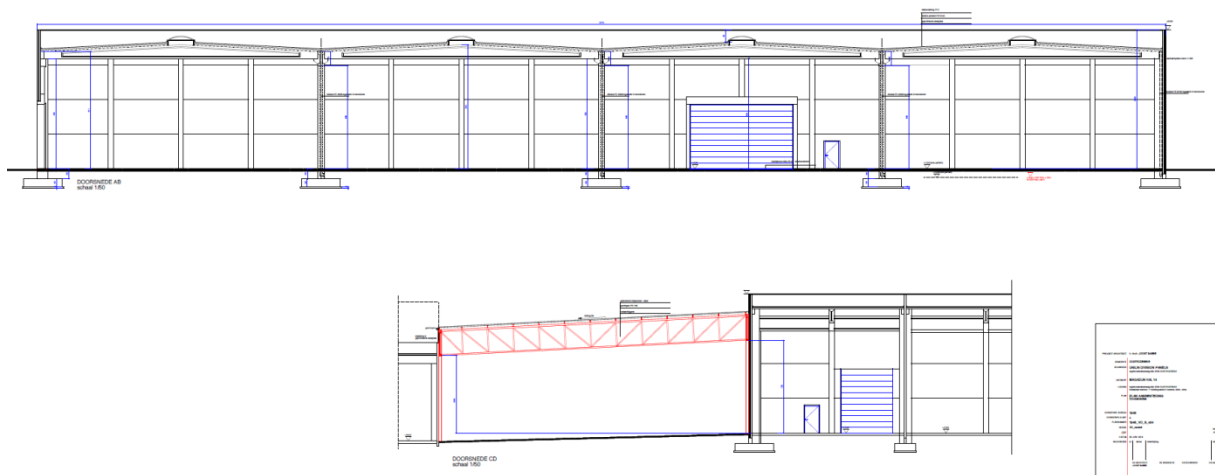
De werken bestaan uit een aantal onderdelen, waarvan de voornaamste het bouwen van een nieuwe **magazijnhal** (zie Tabel 1). De plannen van de opdrachtgever zijn te raadplegen in bijlage 2. De hal wordt gefundeerd met zoelfunderingen (ruwweg 450 stuks met afmetingen van 2x2 of 2x3 m en uitzonderlijk 3x3 m) die tot 1,50m (15,55 m +TAW) onder het ontworpen vloerpeil (17,05 m +TAW) worden gefundeerd. Indien de grond onvoldoende draagkrachtige zou blijken, word de grond onder dit peil vervangen door gestabiliseerd zand, de diepte van deze ingreep varieert van 3,00m tot 1,50 onder het ontworpen vloerpeil (maximaal 14,05 m +TAW). De hal heeft een ontworpen oppervlakte-inname van 13.780 m². De huidige bestrating van het in te nemen oppervlak zal vervangen worden door een betonvloer van 20 cm dikte. Onder de betonvloer zal een vijftal buizen worden gelegd voor de regenwaterafvoer. Deze hebben een diameter van 30 tot 60 cm en zullen op een diepte van ongeveer 2,1 m onder de vloer van de hal worden gelegd.

Aan de zuidzijde van het nieuwe gebouw zal een **afdak** worden bevestigd dat aansluit op de bestaande fabriekshal in het zuidwesten en een nog te bouwen hal in het zuidoosten (andere omgevingsvergunning). Het afdak heeft een aparte staalconstructie, telkens langs de gevels van beide hallen. Er wordt om het afdak te funderen geen nieuwe bodemingreep voorzien.

Voordat de nieuwe hal kan worden gebouwd zal een tweetal bestaande **gebouwen worden afgebroken**. Wanneer hiervan de vloerplaten en andere ondergrondse bouwelementen worden verwijderd kan er eveneens een verstoring van de bodem optreden. Het is echter niet bekend wat de diepte en exacte omvang hiervan zal zijn.

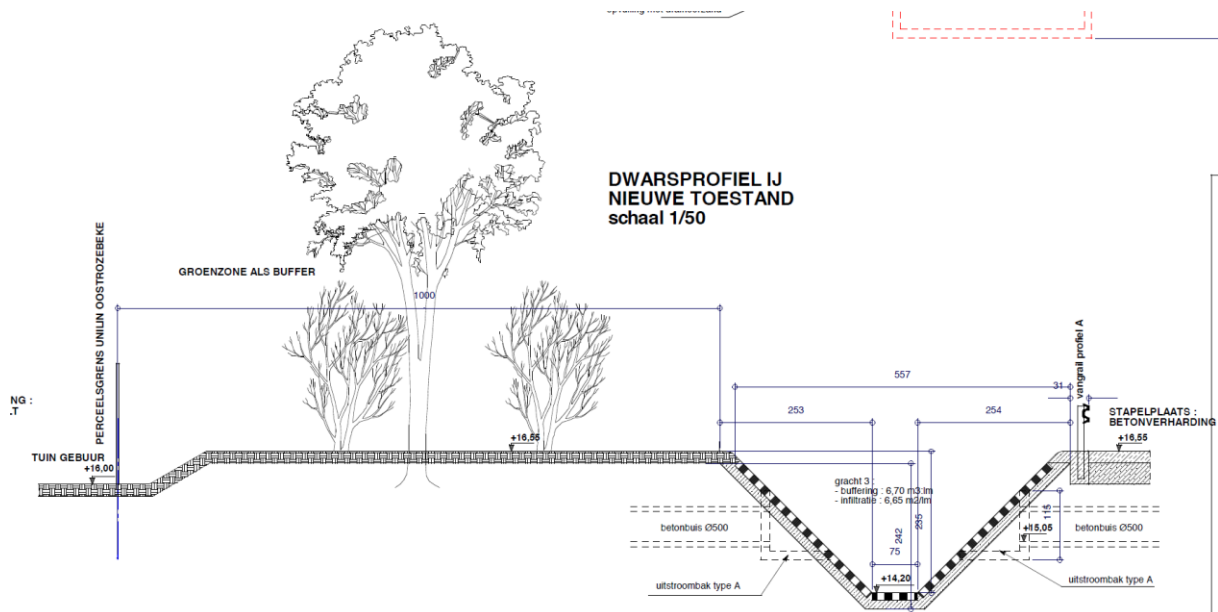

Figuur 8: Hal 14 en het afdak met aanduiding van de locaties van de zoelfunderingen en buizen voor regenwaterafvoer (bron: opdrachtgever).

Figuur 9 Doorsnedes van Hal 14 en het afdak (bron: opdrachtgever).

In het oosten van het plangebied zal een **groenzone** worden ingericht met een maaiveldhoogte van ruwweg 16,55 m +TAW, wat overeen stemt met de huidige maaiveldhoogte. Hier wordt geen grond afgegraven, en ook bomen worden niet gerooid. Daarbij zal ook een reeds bestaande **gracht** langs de noordzijde van het plangebied met ca. 95 m worden verlengd in (zuid)oostelijke richting. Deze zal daarbij in een L-vorm de rand van het perceel volgen en zo de groenzone deels afbakenen. De gracht geeft een breedte van ca. 5,6 m, met twee 2,5 m brede hellingen van 45° en een 0,75 m brede bodem, waarvan het diepste uitgravingsniveau op 13,95 m +TAW zal liggen.

Figuur 10 Dwarsprofiel van de nieuw aan te leggen gracht (bron: opdrachtgever).

Tabel 1 Overzicht van geplande werken en de hierbij verwachte bodemingrepen. Oppervlaktes van een aantal items zijn gesommeerd, maar betreffen eigenlijk zeer verspreide kleinere ingrepen (zie bijschrift "verspreid").

Ingrep	Oppervlakte bodemingrep (m ²)	Diepte (m; incl. buffer van 0,3m)
Magazijnhal		
vloer	13.780	0,5
zoelfunderingen	ca. 2000 (verspreid)	1,8-3,3
regenwaterafvoer	ca. 310 (verspreid)	2,4
Afdak	n.v.t.	0
Gracht	535	2,9
Groenzone	3640	0

Figuur 11 Geplande werkzaamheden met hun maximale verstoringsdiepte geplot op het GRB (bron: AGIV, 2019 & opdrachtgever).

De geplande werken hebben ingrijpende **gevolgen voor een eventueel aanwezig bodemarchief** en zullen dit (deels) vernielen. Voornamelijk de zone van de geplande hal wordt bedreigd. Aan de ene kant zullen de aanleg van vloeren daarbij de grootste impact hebben qua oppervlakte, maar deze werken hebben qua diepte slechts een beperkte omvang van 0,5 à 0,8 meter. Aan de andere kant hebben de zoelfunderingen en het graven van de sloot een grotere impact-diepte van respectievelijk maximaal 3,3 en 2,9 meter (inclusief een buffer van 30 cm). Daarnaast dient er rekening gehouden te worden met een verstoring van onbekende grootte voor het afbreken van de bestaande bebouwing.

1.3 Opzet en onderzoeksopdracht

1.3.1 Opdracht

Het archeologisch vooronderzoek heeft als opdracht het inventariseren, waarderen en veiligstellen van eventueel aanwezig waardevol archeologisch erfgoed binnen de grenzen van het plangebied:

1. *inventariseren*: zijn er archeologische sites te lokaliseren en welke zijn hun karakteristieken (types, datering, begrenzing, bewaringstoestand en relatie met het landschap)?
2. *waarderen*: wat is de kenniswaarde van eventuele aanwezige archeologische sites?
3. *veiligstellen*: hoe moet met eventuele waardevolle archeologische sites worden omgegaan in het kader van de geplande bodemingrepen (*in situ*, *ex situ*)?

1.3.2 Randvoorwaarden

Het archeologisch vooronderzoek beoogt steeds een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed. Vooraleer de opportuniteit van vooronderzoek met ingreep in de bodem af te wegen, is aldus eerst de opportuniteit van de diverse (combinaties van) methoden voor vooronderzoek zonder ingreep in de bodem afgewogen.

De keuze van de (combinaties van) methoden is steeds gebaseerd op volgende vier criteria:

1. *mogelijkheid*: is het mogelijk om de methode toe te passen binnen het plangebied?
2. *nut*: kan een bruikbaar resultaat verwacht worden met de toepassing van de methode?
3. *schadelijkheid*: kan toepassing van de methode het te verwachten bodemarchief overdreven beschadigen?
4. *noodzaak*: rechtvaardigt de kost van de methode het te verwachten resultaat?

Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	Vooronderzoek met ingreep in de bodem
a. bureauonderzoek	
b. landschappelijk bodemonderzoek	
c. geofysisch onderzoek	
d. veldkartering	
e.	verkennend archeologisch booronderzoek
f.	waarderend archeologisch booronderzoek
g.	proefsleuven en proefputten

1.4 Leeswijzer

Binnen dit bureauonderzoek wordt de vraagstelling gespecificeerd, de methode toegelicht en over bekomen resultaten gerapporteerd. Het bureauonderzoek eindigt met het afwegen van de noodzaak van verder vooronderzoek. Hiertoe wordt een uitspraak gedaan over het potentieel op kennisvermeerdering hierbij en de eventuele aard daarvan.

2 Verslag van resultaten: bureauonderzoek (2019G225)

2.1 Beschrijvend gedeelte

2.1.1 Administratieve gegevens

Onderstaande gegevens zijn aanvullend op de administratieve gegevens zoals in het inleidend deel weergegeven en zijn specifiek van toepassing op de bureaustudie.

- *Projectcode agentschap Onroerend Erfgoed*: 2019G225
- *Betrokken actoren*: erkend archeoloog
- *Wetenschappelijke begeleiding*: n.v.t.

2.1.2 Archeologische voorkennis

- Binnen het plangebied werd nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd waarbij de focus op het huidige plangebied lag. Een klein hoekje van het zuidelijke deel van het plangebied (ca. 40 m², waar het afdak zal komen) maakte wél deel uit van een eerder onderzoek. Dit onderzoek bestond uit een proefsleuvenonderzoek en een opgraving. Daarbij bleek er een kleine honderd meter ten oosten van de hoek van het huidige plangebied (dat zelf niet opgegraven werd) een groot aantal grondsporen uit verschillende periodes in de bodem aanwezig. De bewoningsgeschiedenis van het terrein begon in de Romeinse periode en zette zich (zij het met enige onderbrekingen) voort tot aan de nieuwe tijd. De meest opvallende vondsten waren daarbij een Romeins *enclosure* tezamen met een grafveld, vroeg-middeleeuwse structuren en mogelijke bewoningssporen uit de volle middeleeuwen. In latere periodes werd het terrein gebruikt als akkerland, terwijl iets verder naar het zuiden het Hof van Nieuwenhove werd ontwikkeld². Een belangrijk detail voor het onderzoek is dat het archeologische vlak zich aftekende direct onder de bouwvoor³.
- Het bodemarchief binnen het projectgebied is mogelijk reeds in sterke mate verstoord. Sinds 1965 worden binnen het plangebied spaanplaten geproduceerd. Het plangebied is hierbij onderhevig geweest aan verschillende bodemingrepen (nivellering, aanleg verharding voor zware machines en stockage, bouw magazijnhal en productie-installatie). Het is eerder onwaarschijnlijk dat eventuele archeologische sporen in gave toestand bewaard kunnen zijn, maar er is geen concrete informatie beschikbaar over de huidige bodemgaafheid. In 2.2.4 wordt verder ingegaan op de verstoringshistoriek van het plangebied.

2.1.3 Onderzoeksopdracht

2.1.3.1 Doelstelling

De bureauonderzoek vormt de eerste stap van archeologisch vooronderzoek. Het vooronderzoek heeft als opdracht het inventariseren, waarderen en veiligstellen van eventueel aanwezig waardevol

² EGGERMONT & VAN HEYMBEECK, 2014, pp. 107–108

³ EGGERMONT & VAN HEYMBEECK, 2014, pp. 35–37

archeologisch erfgoed binnen een projectgebied. Tijdens het bureauonderzoek wordt getracht deze doelstelling te realiseren door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen.

Uit de bureaustudie dient de nood tot verder onderzoek of behoud *in situ* te worden ingeschat. Indien de resultaten voldoende informatie opleveren, of er geen vervolgtraject kan worden uitgevoerd voorafgaand het bekomen van de vergunning, zal een programma van maatregelen worden uitgeschreven met aanbevelen.

2.1.3.2 *Wetenschappelijke vraagstelling*

In het kader van dit onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd. Ze zijn onderverdeeld in drie categorieën die elk een onderdeel van de doelstelling weerspiegelen: Ondergrond en landschapsgeschiedenis, archeologische resten en impact van de geplande bodemingrepen.

Ondergrond en landschapsgeschiedenis:

- I. Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
 - a. Welke geomorfologische processen zijn speelden daarbij een rol?
 - b. Welke processen van bodemvorming zijn speelden daarbij een rol?
 - c. In welke mate is er verstoring van de bodem opgetreden bij het gebruik van het terrein?
- II. Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?

Archeologische resten:

- III. Zijn er reeds gekende archeologische gegevens binnen en in de omgeving van het plangebied?
 - a. Wat is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
 - b. Wat is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?
- IV. Hoe kunnen ongekende archeologische resten zich manifesteren (sporen, vondstenconcentraties, ...) en op welke diepte kunnen deze worden aangetroffen?
 - a. Wat is de gespecificeerde verwachting (alsmede de verwachte conservering en gaafheid) ten aanzien van nog onbekende archeologische waarden in het gebied?
 - b. Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het landgebruik nu en wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie?

Impact van geplande bodemingrepen:

- V. Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?
- VI. Op welke manier kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?

2.1.3.3 *Randvoorwaarden*

Het onderzoek is uitgevoerd door een erkend archeoloog volgens de normen van de Code van Goede Praktijk.

2.1.4 Beschrijving van de strategie & werkwijze van het bureauonderzoek

Op basis van verschillende bronnen werd getracht inzicht te verkrijgen in de genese van het landschap, de bodemopbouw en het gebruik van het projectgebied en zijn omgeving in de loop van de tijd. Daaraan gekoppeld wordt de archeologisch verwachting bepaald.

Het gebied bevindt zich in een zone die zich kenmerkt door een lage densiteit aan bebouwing waardoor bij de bureaustudie er extra aandacht gaat naar de landschappelijk opbouw en het landgebruik. Daarvoor wordt bijzondere aandacht besteed aan relevante aardkundige gegevens.

Het bureauonderzoek kent de volgende onderdelen:

- Aardkundige gegevens
- Archeologische gegevens
- Historische gegevens
- Bepalen van de archeologische verwachting
- Synthese en beantwoorden van de onderzoeksvragen

Hiervoor is bij dit onderzoek gebruik gemaakt van verschillende bronnen:

Voor de technische aspecten en de gegevens omtrent de werkzaamheden zijn de plannen en gegevens gehanteerd zoals ze zijn verkregen en toegelicht werden door de initiatiefnemer.

De aardkundige gegevens (geologie, topografie, landschap en bodemkunde) werden bestudeerd aan de hand van kaarten. Het betreft meer in het bijzonder de topografische kaart, Tertiair- en Quartairgeologische kaarten, de bodemkaart, de potentiële bodemerosiekaart en het digitale terreinmodel Vlaanderen. Het geologisch kader wordt weergegeven in bijlage 3.

Voor het archeologisch kader wordt een onderscheid gemaakt tussen ‘harde data’ afkomstig van archeologisch onderzoek, en ‘indicatoren’ die wijzen op een aanwezig archeologisch bodemarchief. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI)⁴ is hierbij een belangrijke bron. Ook de ‘gebeurtenissenkaart’ werd geraadpleegd. Er kon bijkomende informatie gevonden worden over recenter archeologisch onderzoek in de nabijheid van het plangebied dat nog niet in de CAI werd opgenomen, hiervoor wordt naar de bibliografie verwezen. Het archeologisch kader in relatie tot de geologische periodes wordt weergegeven in bijlage 3.

Voor het onderzoek naar de algemene geschiedenis van Oostrozebeke is gebruik gemaakt van uitgegeven en onuitgegeven bronnen. Deze zijn terug te vinden in de literatuurlijst. Daarnaast is ook beroep gedaan op de Inventaris Onroerend Erfgoed.⁵

De historiek van het plangebied wordt meer in detail onderzocht op basis van historische kaarten en luchtfoto's, geconsulteerd via zowel Geopunt als Cartesius.⁶ Cartesius is een online databank die kaartmateriaal en luchtfoto's van het NGI (Nationaal Geografisch Instituut), de KBR (Koninklijke Bibliotheek van België) en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika bundelt. Ook voor het historisch onderzoek vormt de CAI een bron voor informatie inzake harde historische data.

⁴ ONROEREND ERFGOED, 2018a

⁵ ONROEREND ERFGOED, 2018c

⁶ NGI, 2018

Voor een groot aandeel van het kaartmateriaal werd de website Geopunt⁷ geraadpleegd. Geopunt is een centrale website die vrijwel alle bestaande geografische overheidsinformatie ontsluit. Zo werd voor het bekomen van de kadastrale informatie gebruik gemaakt van het Grootchalig Referentiebestand Vlaanderen dat via deze weg door AGIV aangeboden wordt.

Voor het aanmaken van het kaartmateriaal werd het programma QGIS gebruikt, een geografisch informatiesysteem. In de mate van het mogelijke werd zoveel mogelijk van het relevante cartografische materiaal ingeladen in het programma om op deze manier zoveel mogelijk van het kaartmateriaal te genereren dat in deze bureaustudie gebruikt wordt. Hierbij werd telkens het projectgebied geprojecteerd of aangeduid op de onderliggende kaarten.

De studie van de hierboven vermelde bronnen gaf geen aanleiding tot een verder archiefonderzoek of het inwinnen van aanvullend wetenschappelijk advies.

⁷ GEOPUNT, 2018

2.2 Resultaten

2.2.1 Aardkundige gegevens

Onderstaande geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen. De aardkundige data laten mogelijk ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

2.2.1.1 De Tertiairgeologische bodem

Het Tertiair is (was) een geologisch tijdvak dat de periodes Paleogeen (66,0-23,03Ma) en Neogeen (23,03-2,58Ma) omvat. Het is al enige tijd geen officieel erkend onderdeel meer van de chronostratigrafie zoals deze wordt vastgesteld door de *International Commission on Stratigraphy*. De benaming wordt echter nog veelvuldig gebruikt en zal ook hier worden toegepast.⁸

De locatie van het plangebied bevindt zich op het Lid van Moen (deel van de Formatie van Kortrijk). De samenstelling daarvan is heterogeen: het is een kleiige silt, waarin laagjes zand voorkomen. Er dient wel vermeld te worden dat het Tertiaire niveau op de locatie van het plangebied wordt afgedekt met een Quartair dek van een meter of 10 à 15 dik, en is dus **niet relevant** voor het archeologische verhaal van de locatie.⁹ De kaart wordt hier bijgevolg ook niet afgebeeld.

2.2.1.2 De Quartairgeologische bodem (Figuur 12)

Het Tertiair (of liever het Neogeen) wordt gevolgd door de jongste periode in de aardgeschiedenis: het Quartair. Deze periode vangt dus 2.58 miljoen jaar geleden aan en is onderverdeeld in twee tijdsnedes (etages): het Pleistoceen en het Holoceen.

Het Pleistoceen (2.58Ma- 11.7ka) wordt gekenmerkt door grote schommelingen in het klimaat. De (vaak relatief lange) tijden waarin een koud klimaat bestond worden ijstijden (glacialen) genoemd. Tijden waarin het klimaat meer op dat van nu leek worden aangeduid met de term tussenijstijden (interglacialen) aangeduid. Deze grote klimaatschommelingen hadden grote gevolgen en de resultaten daarvan zijn vandaag de dag nog op veel plekken in het landschap te herkennen.

De jongste tijdsnede is (vooralsnog) het Holoceen (11.7ka – heden). Dit tijdvak is gekenmerkt door een redelijk warm klimaat en is daarom ook geclassificeerd als een interglaciaal. Met name in het laatste deel van dit tijdvak is de invloed van de mens op de aarde sterk toegenomen, wat voor de geologie grote gevolgen heeft.¹⁰

De sedimenten van Quartaire ouderdom worden op grote schaal aan het oppervlak aangetroffen en zijn weergegeven op de Quartairgeologische kaart volgens het principe van profieltypekartering. Daarbij worden lithologie, genese en (chrono-) stratigrafie aangehouden als de belangrijkste kenmerken waar gronden op worden ingedeeld. De dikte van de Quartaire afzettingen varieert sterk

⁸ ICS, 2017

⁹ JACOBS ET AL., 1999

¹⁰ ICS, 2017

in Vlaanderen, van minder dan een meter tot circa 30 meter.¹¹In het plangebied bedraagt de dikte 10 à 15 m.¹²

Het zuidelijke deel van het plangebied is gekarteerd als Quartairprofieltype 3: dit zijn fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen, laatste glaciale periode) waarboven eolische afzettingen uit het Weichseliaan of hellingsafzettingen van het Quartair werden afgezet. De fluviatiele afzettingen zijn gerelateerd aan de Mandel die zijn weg zocht in de aftakking van de Vlaamse Vallei waarbinnen het plangebied zich bevindt.¹³

In het noorden van het plangebied (waar de groenzone en gracht zullen worden gerealiseerd) is profieltype 6 gekarteerd. Hier bevinden zich onder de fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan afzettingen van een nog grotere ouderdom. Deze werden eveneens door rivieren afgezet, maar gedurende het Eemiaan interglaciaal, toen het klimaat relatief warm was.

2.2.1.3 Bodemkundige gegevens (Figuur 13)

Het plangebied is gelegen in de zandleemstreek. In de omgeving van het plangebied zijn vrij lemige (P) tot zandige bodems (S-Z) te vinden. De meer zandige bodems in de omgeving hebben te maken met de vallei van de Mandel waarlangs het plangebied zich bevindt.

Het grootste deel van het plangebied staat gekarteerd als een OB bodem, een bebouwde zone. In het zuiden is er een deel dat als Zbc bodem omschreven staat: een droge zandbodem met sterk verbrokkelde textuur B-horizont. Roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 100cm diep. Het is een arme bodem, die sterk droogtegevoelig is en een nagenoeg permanent watergebrek kent. In het uiterste zuiden is er een kleine zone die als Sch bodem aangeduid is, het gaat om een matig droge lemige zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont. Ter illustratie van dit type bodemprofiel kan worden verwezen naar figuren 17 en 18 in de publicatie van de opgravingsresultaten vlak naast het plangebied¹⁴. Zij suggereerden dat er bij de opgraving net ten zuidoosten van het plangebied zones werden blootgelegd waar de B-horizont is verdwenen als gevolg van nivelleringen in functie van het agrarische landgebruik.

In het noordoostelijke deel van het plangebied staan eveneens zandgronden gekarteerd. Deze zijn droog tot matig droog en hebben mogelijk een verbrokkelde of sterk gevlekte textuur B-horizont, hoewel er in een deel van het gebied reeds is aangegeven dat er een sterke antropogene invloed op de bodem heeft gewerkt.¹⁵

Uit deze gegevens kan worden afgeleid dat het oppervlak van het plangebied (voordat het verhard werd) bestond uit een oud dekzand landschap, gevormd onder invloed van de wind rond het einde van het Pleistoceen. Dat er in zekere mate bodemvorming op heeft getreden wil zeggen dat het landschap zeker gedurende een deel van het Holoceen stabiel is geweest en mogelijk geschikt was voor menselijke bewoning.

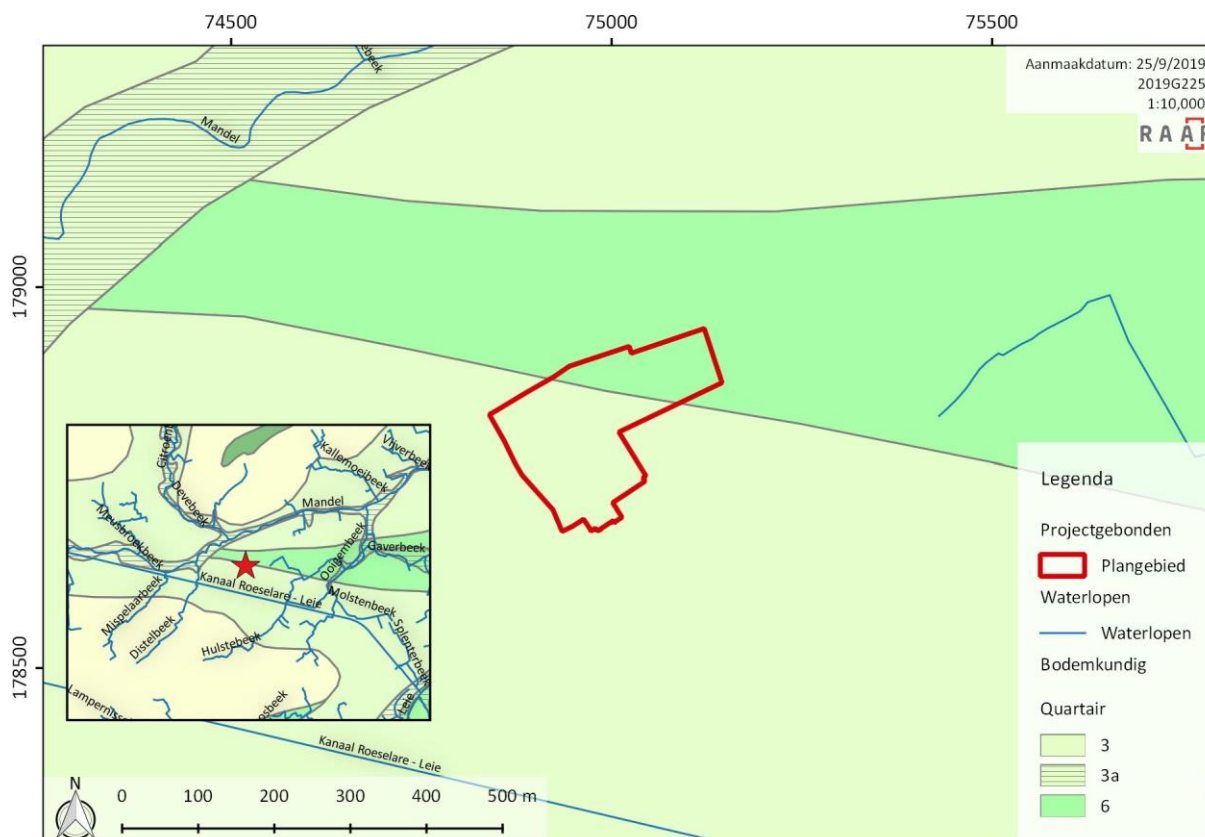
¹¹ DOV, 2019b

¹² JACOBS ET AL., 1999

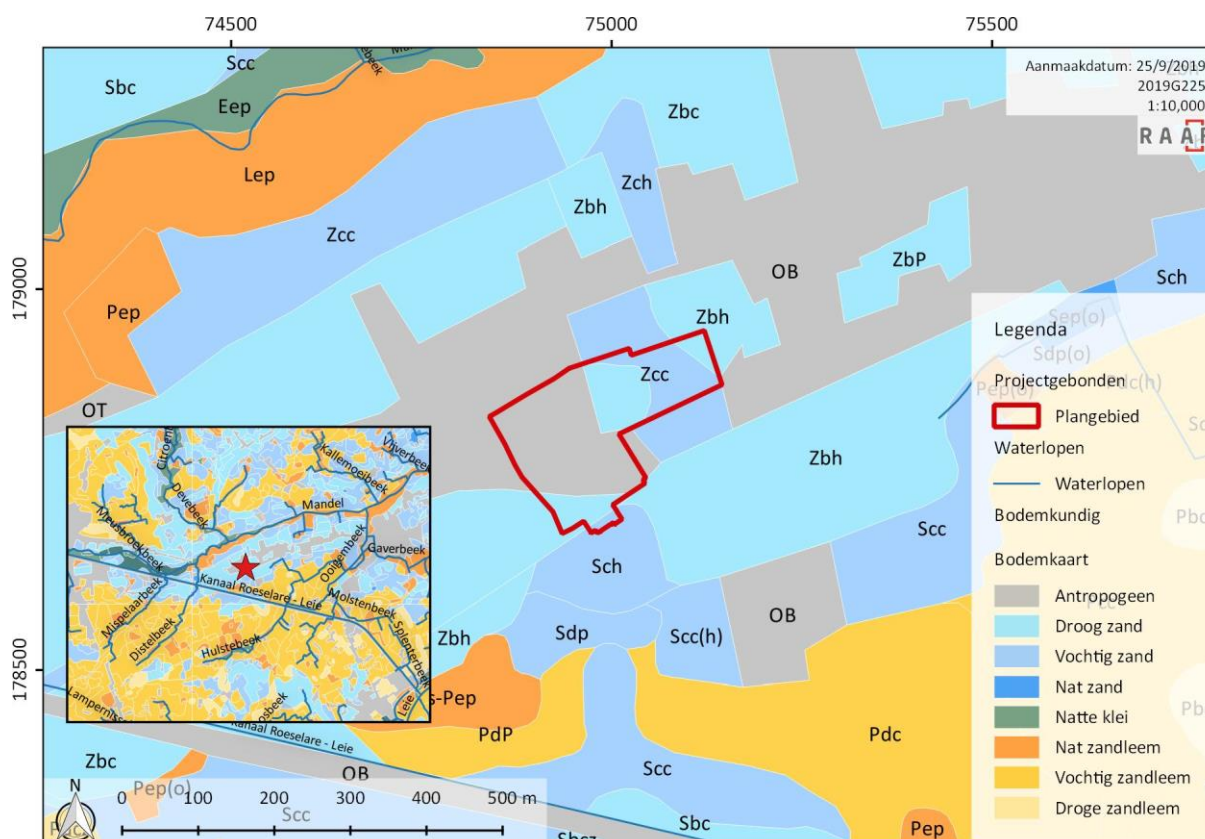
¹³ DOV, 2018a

¹⁴ EGGERMONT & VAN HEYMBEECK, 2014, pp. 35–37

¹⁵ VAN RANST & SYS, 2000

Figuur 12 Quartaire geologische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: VMM, 2018; DOV, 2019a).

Figuur 13 Bodemkaart met projectie van het plangebied (bron: DOV, 2018b; VMM, 2018).

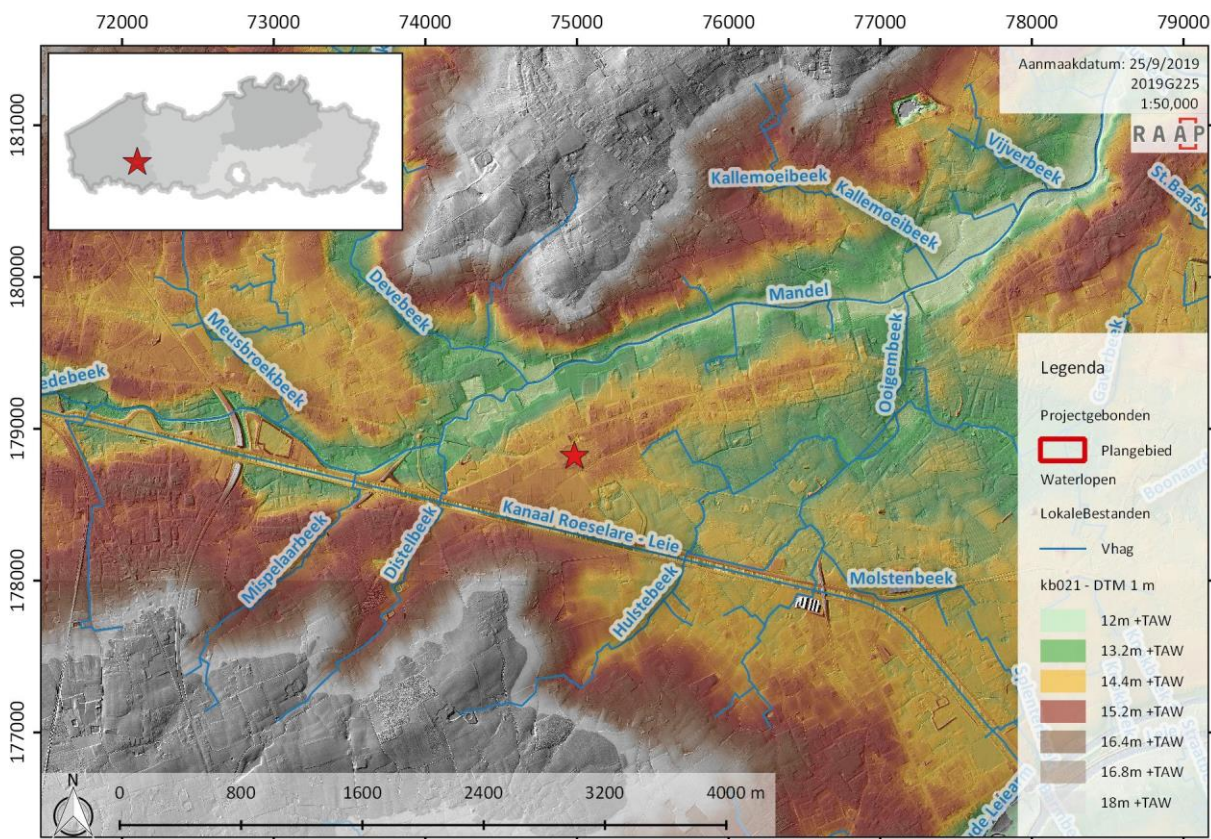
2.2.1.4 Topografie en hydrografie

Aan de hand van het DTM is te zien dat het plangebied zich binnen een uitloper van de Vlaamse Vallei, bevindt op ca. 450m ten zuidoosten van de Mandel (Figuur 14). Een 340m ten oosten van het plangebied stroomt de Hulstbeek. Het plangebied is gelegen op het hoogste deel van een lichte verhoging tussen deze twee beken in. De hoogte binnen het plangebied situeert zich rond 16,6m +TAW (Figuur 15).

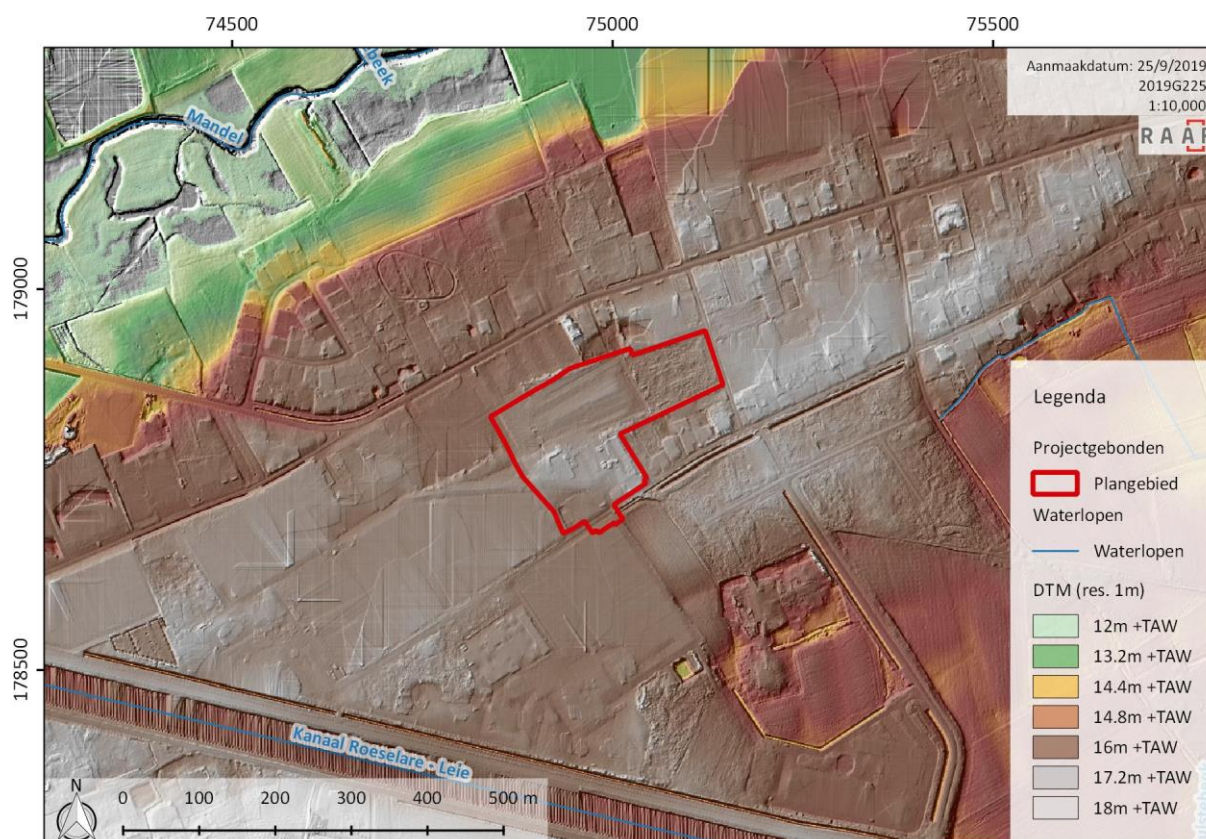
De opduikingen (hoger dan 30 m +TAW) die ten noordwesten en ten zuidwesten van het plangebied zichtbaar zijn (Figuur 14), zijn ontstaan door insnijding van de rivieren gedurende het Pleistoceen.

2.2.1.5 Erosie

Het plangebied bevindt zich grotendeels in een zone waar de potentiële bodemerosie als laag tot verwaarloosbaar gekarteerd staat. Voor het plangebied zelf is geen informatie beschikbaar. Er kan aangenomen worden dat het erosiepotentieel voor het plangebied (zeer) laag is.

Figuur 14 Digitaal Terreinmodel Vlaanderen met aanduiding van het plangebied (bron: AGIV, 2015a; VMM, 2018).

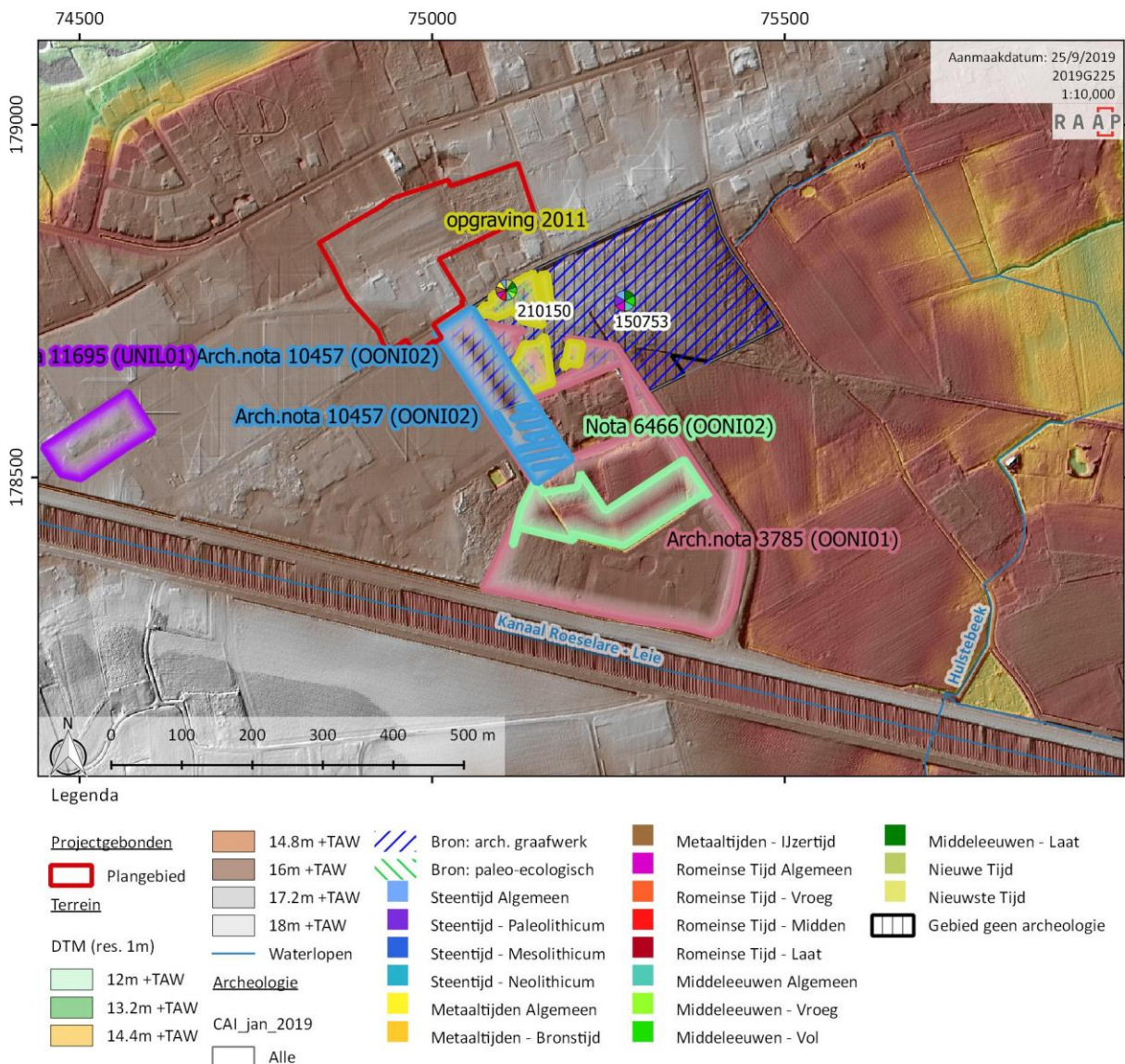

Figuur 15 Digitaal Terreinmodel Vlaanderen (detail) met projectie van het plangebied (bron: AGIV, 2015a).

2.2.2 Archeologische gegevens

De belangrijkste bron voor de archeologische gegevens was de CAI. Voor de interpretatie en met het oog op het formuleren van een goede archeologische verwachting van het plangebied wordt een onderscheid gemaakt tussen 'harde data' en 'indicatoren'. De historisch relevante data wordt in een volgend hoofdstuk besproken.

Er werd nog geen eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd in het gebied waarbinnen de geplande werken vallen, een onderzoek in 2010 en 2011 raakte het plangebied echter net¹⁶. Zoals in paragraaf 2.1.2 werd benadrukt werd er bij dit onderzoek geen graafwerk verricht in het huidige plangebied. Er werden echter een groot aantal sporen uit verschillende periodes van de Romeinse tijd tot en met de nieuwe tijd gevonden, welke hieronder in meer detail zullen worden.

Figuur 16 Overzichtskartaal van de reeds uitgevoerde nabijegelegen onderzoeken, zowel het onderzoek uit 2010-2011 wordt hierop aangeduid als de recentere archeologienota's (bron: AGIV, 2015a; ONROEREND ERFGOED, 2018b, 2018a; VMM, 2018).

¹⁶ EGGERMONT & VAN HEYMBEECK, 2014

2.2.2.1 *Harde data*

Harde data zijn gegevens afkomstig van uitgevoerd archeologisch (voor)onderzoek.

Aangrenzend aan het plangebied (Figuur 16) werd reeds in 2010 en 2011 respectievelijk een archeologisch proefsleuvenonderzoek en een opgraving uitgevoerd (CAI ID 150753). De proefsleuven werden gegraven naar aanleiding van de ontwikkeling van een industrieterrein door de West-Vlaamse Intercommunale (WVI). Daaruit bleek dat er voor een bepaald zone sporen uit de ijzertijd, Romeinse periode en ook volle of late middeleeuwen konden verwacht worden. Deze zone werd vervolgens opgegraven.¹⁷

Bij deze opgravingen kwamen er in eerste instantie in de rand van een Romeins erf aan het licht, met daarbuiten een grafveld met 6 brandrestengraven uit dezelfde periode. De bewoningskern werd echter nog niet gevonden en ligt vermoedelijk ten noorden van het toenmalige plangebied, nabij het huidige. Opmerkelijk was de vaststelling dat er ook Karolingische sporen (9de eeuw, vroege middeleeuwen) aan het licht kwamen, waarbinnen wellicht een tweetal gebouwplattegronden herkend konden worden. Archeologische sporen uit de vroege middeleeuwen worden in de streek zelden aangetroffen. Ook tijdens de volle middeleeuwen bleef de zone bewoond. Vanaf de late middeleeuwen was het terrein in gebruik al akker en weiland, dat wellicht bij het Hof van Nieuwenhove hoorde. Er kon ook vastgesteld worden dat de toegangsdreef daar naartoe op een gegeven moment verlegd werd.¹⁸ Er dient echter opgemerkt te worden dat het overgrote deel van de waargenomen grondsporen niet als archeologisch relevant moest worden beschouwd doordat de moeilijke leesbaarheid van de bodem en het voorkomen van veel natuurlijke grondsporen zorgden voor veel problemen.¹⁹

Naar aanleiding van uitbreidingen binnen de Unilin-site werden reeds enkele archeologienota's opgesteld, waarbij o.a. in een uitgesteld traject ook een proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd iets ten zuiden van het plangebied. Een deel van het toenmalige onderzoeksgebied bleek afgetopt, algemeen kenden sporen een slechte bewaring. Er werd geen vervolgonderzoek geadviseerd.²⁰ Het proefsleuvenonderzoek werd daarnaast ook proactief op een groter deel van het terrein uitgevoerd met het oog op de toekomstige verdere ontwikkeling op de terreinen. Daarbij kwam in één van de sleuven een klein deel van een fundering aan het licht van een gebouwtje dat ooit op het middelste eiland stond van het Goed ten Nieuwenhove (zie *infra*)²¹.

Op een ander, meer westelijk deel van het terrein van Unilin werd een archeologienota opgemaakt voor de afbraak en herbouw van een nieuwe hal, uit het bureau- en landschappelijke booronderzoek bleek dat deze zone te sterk verstoord was om nog een vervolgonderzoek te verantwoorden²².

¹⁷ EGGERMONT & VAN HEYMBEECK, 2014, p. 5.

¹⁸ EGGERMONT & VAN HEYMBEECK, 2014, pp. 107–108.

¹⁹ EGGERMONT & VAN HEYMBEECK, 2014, p. 39.

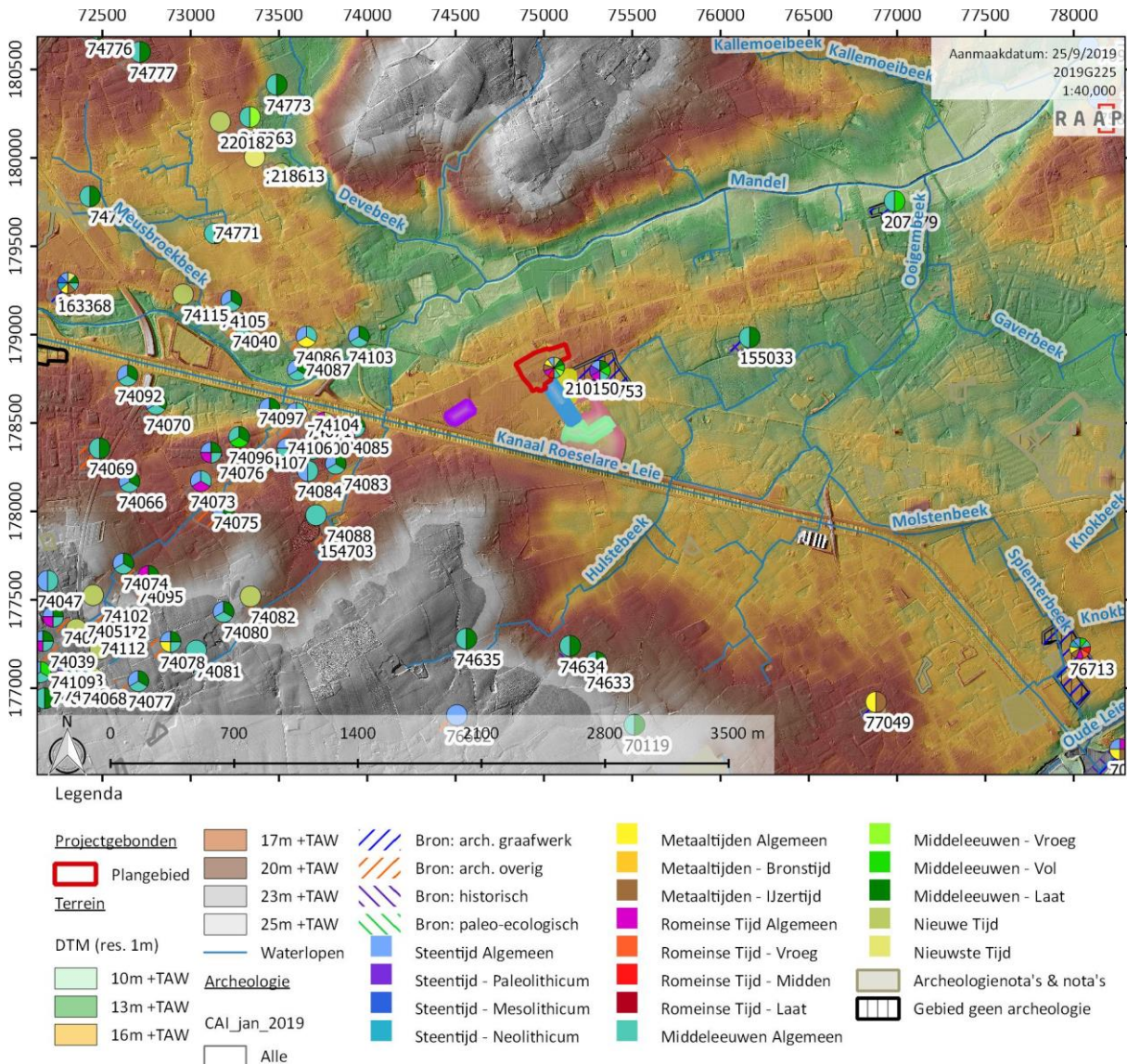
²⁰ VAN DE VIJVER, 2017.

²¹ Interne informatie RAAP België.

²² PHILIPSEN & VAN DE VIJVER, 2019; VAN QUAETHEN, 2019

2.2.2.2 Indicatoren

Archeologische indicatoren wijzen op de mogelijk of grote waarschijnlijkheid van de aanwezigheid van een archeologische site. De gegevens zijn verzameld op basis van (luchtfotografische)prospectie en bureaustudies.

Figuur 17 Overzichtskartaal met de gegevens van de CAI in een straal van ca. 2km rond het plangebied (bron: AGIV, 2015a; ONROEREND ERFGOED, 2018b, 2018a; VMM, 2018).

In de ruimere omgeving zijn een aantal indicatoren gekend (Figuur 17):

Vanaf ca. 1000m naar het westen, zijn er in de CAI wel heel wat nummers opgenomen, zij liggen allemaal binnen de gemeente Ingelmunster. Vrijwel al deze CAI items zijn het gevolg van een prospectieonderzoek binnen het kader van de licentiaatsthesis van M. Van Hooreweder (1985). Daarbij werden uit zeer diverse periodes vondsten gedaan, gaande van de steentijden tot middeleeuwen. Op ca. 1,5 km ten zuidwesten werd via luchtfotografische prospectie een circulaire structuur waargenomen die misschien een restant van een bronstijdgrafcirkel kan zijn (CAI item 154703).

Ten zuiden van het plangebied, op het grondgebied van Harelbeke, zijn er enkele sites met walgracht gekarteerd, die op basis van cartografisch onderzoek werden opgenomen in de CAI. Ook werd er een lithische vondst geregistreerd (CAI item 76602). Te Ooigem (Wielsbeke) werd er een kuil geregistreerd die materiaal uit de ijzertijd zou bevatten (CAI item 77049).

Ca. 1 km ten oosten van het plangebied bevindt zich een site met walgracht (CAI item 155033), nog een kilometer verder werd bij een proefsleuvenonderzoek enkele volmiddeleeuwse sporen aangetroffen (CAI item 207079).

Ten noorden van de dorpskern van Oostrozebeke werden in 2004 heel wat percelen geprospecteerd waarbij op een 50tal locaties lithisch materiaal werd ingezameld. Deze percelen bevinden zich zowel in het beekdal van de Mandel als op de hoger gelegen opduikingen erlangs.

2.2.3 Historische gegevens

2.2.3.1 Algemene geschiedenis en ontwikkeling van Oostrozebeke²³

De eerste vermeldingen van “Rosebecca” dateert van 1066, hoewel er in de inventaris Onroerend Erfgoed ook vermeldt wordt dat de parochie al in 946 zou bestaan. De naam “Oostrozebeke” komt pas voor vanaf 1544, dit om het onderscheid te maken met Westrozebeke dat bij Ieper gelegen is. De oorspronkelijke naam van de heerlijkheid is wellicht afkomstig van het Germaanse *rausa* en *baki*, wat respectievelijk riet en betekent.

Er wordt vermoed dat tussen de 7de en 12de eeuw de drogere, hoger gelegen gronden binnen de regio ontgonnen werden als kouters, wat een open karakter van het landschap in de hand werkte. De kouters hoorden bij dorpskernen of grote hoeves. In de omgeving van het “Goed van Nieuwenhove” zijn er enkele voorbeelden van gekend. De ligging van de dorpsheerlijkheid die aan de oorsprong van de huidige gemeente lag, is niet gekend. Er zijn verschillende kandidaten, maar het voormalige Goed ter Helme dat ten westen van de kerk lag, lijkt de meest aannemelijke te zijn.

Van groter belang voor het plangebied, is echter de heerlijkheid “Nieuwenhove” waarvan de eerste vermelding dateert uit 1494. De kern daarvan bevond zich ten oosten op een korte afstand van het plangebied. Bij deze heerlijkheid hoorde de vierschaar herberg “Den Gouden Appel”.

Vanaf 1365 is de “Heer van Haelewinne” dorpsheer, eveneens burggraaf van Harelbeke. De heerlijkheid Nieuwenhove is met zekerheid vanaf 1502, maar wellicht al van in de 15de eeuw, in handen van diezelfde familie, en wint in deze periode aan belang. Wanneer in 1571 voor het eerst alle goederen te Oostrozebeke beschreven worden, blijkt Nieuwenhove meer dan 30 bunders land te omvatten.

In de 17de en 18de eeuw is de belangrijkste bron van inkomsten de landbouw, wat tijdens de wintermaanden aangevuld werd met vlasbewerking. In de tweede helft van de 18de eeuw zorgt de bloei in de landbouw ervoor dat er een aantal belangrijke hoeves in steen worden opgetrokken, waaronder het neerhof van Nieuwenhove.

Net ten zuiden van het plangebied wordt tussen 1863 en 1871 het kanaal tussen Roeselare en de Leie gegraven.

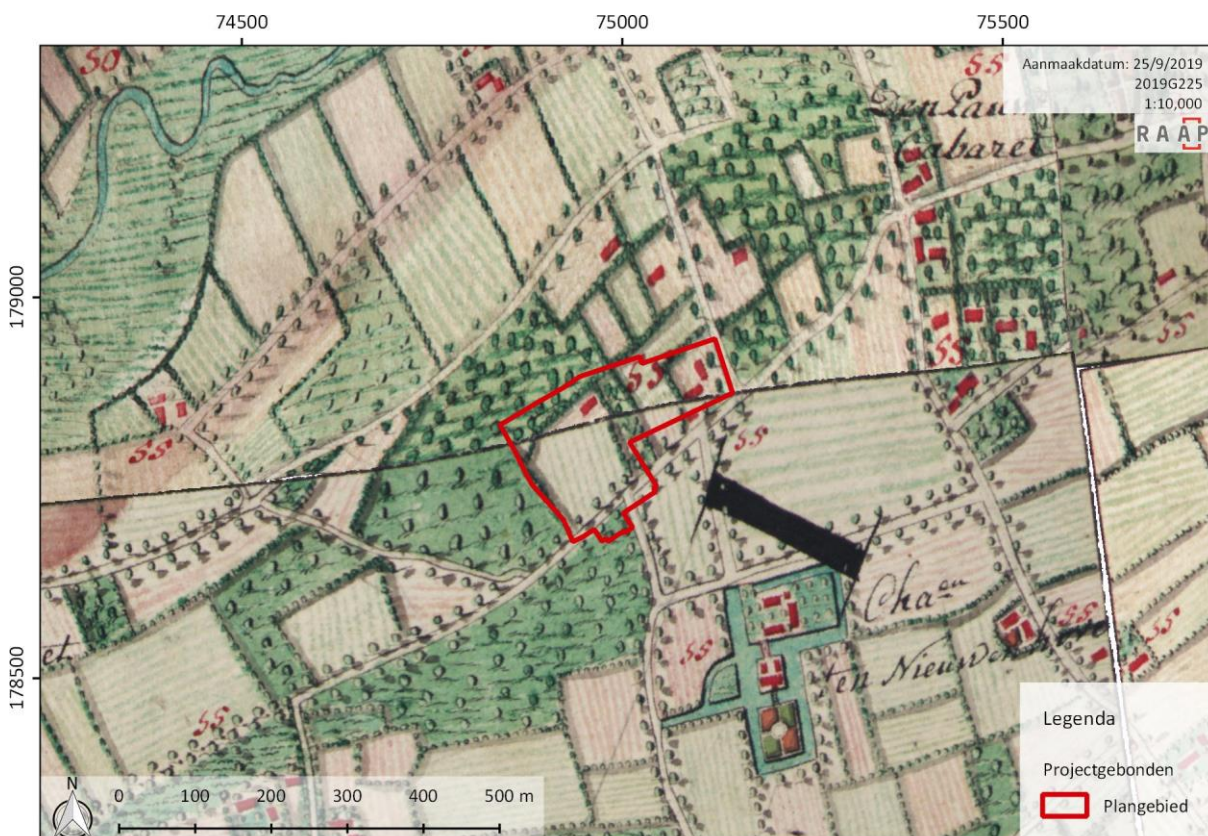
²³ ONROEREND ERFGOED, 2018c erfgoedobject 122117

2.2.3.2 Kaart van Ferraris (1771-1777) (Figuur 18)

De kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik werd opgesteld tussen 1771 en 1777 door de graaf de Ferraris. Het is een interessant document, omdat alle gebouwen ingemeten werden en ook de omgeving werd vrij waarheidsgetrouw opgetekend (rivieren, grachten, poelen, bossen, hagen, etc.). Er dient wel de kanttekening gemaakt te worden dat deze kaart vooral vanuit een militair standpunt opgetekend werd. De gebieden die in dat kader minder interessant waren, werden minder nauwkeurig ingemeten.

De kaart van Ferraris toont het plangebied binnen een onbebouwde zone tussen de huidige Ingelmunstersteenweg in het noorden en Leegstraat in het zuiden. Het tracé van de Leegstraat is nu mee opgenomen in het bedrijventerrein, maar liep vroeger (zie ook andere kaarten *infra*) door het zuiden van het plangebied. Het plangebied komt quasi volledig overeen met een perceel dat als akkerland staat ingekleurd, omrand met bomen. Net ten noordoosten is er een klein gebouwtje op te merken. De omliggende percelen zijn bebost.

Bebouwing is vooral iets zuidelijker (gehucht *Otteca*) of meer noordelijker in de Mandelvallei aanwezig. Ten zuidoosten van het plangebied is Goed van Nieuwenhove, met zijn 3 eilanden duidelijk op te merken.

Figuur 18 Kaart van Ferraris (1771-1777) met projectie van het projectgebied (bron: KBR & AGIV, 2010).

2.2.3.3 *Atlas der Buurtwegen (1843-1845) (Figuur 19)*

De kadastrale kaarten die tot de Atlas der Buurtwegen behoren, werden opgemaakt tussen 1843 en 1845 naar aanleiding van de uitvoering van een wet uit 1841. De bedoeling was een inventaris te maken van alle kleine wegen met openbaar karakter.

Op deze kaart zijn grofweg dezelfde perceelsvormen te herkennen als op de kaart van Ferraris, maar ze zijn -net als de wegen- correcter ingemeten, en verder opgesplitst in kleinere stroken. De Atlas geeft geen informatie over het landgebruik. Er zijn in/rond het plangebied geen sporen meer van bewoning te zien.

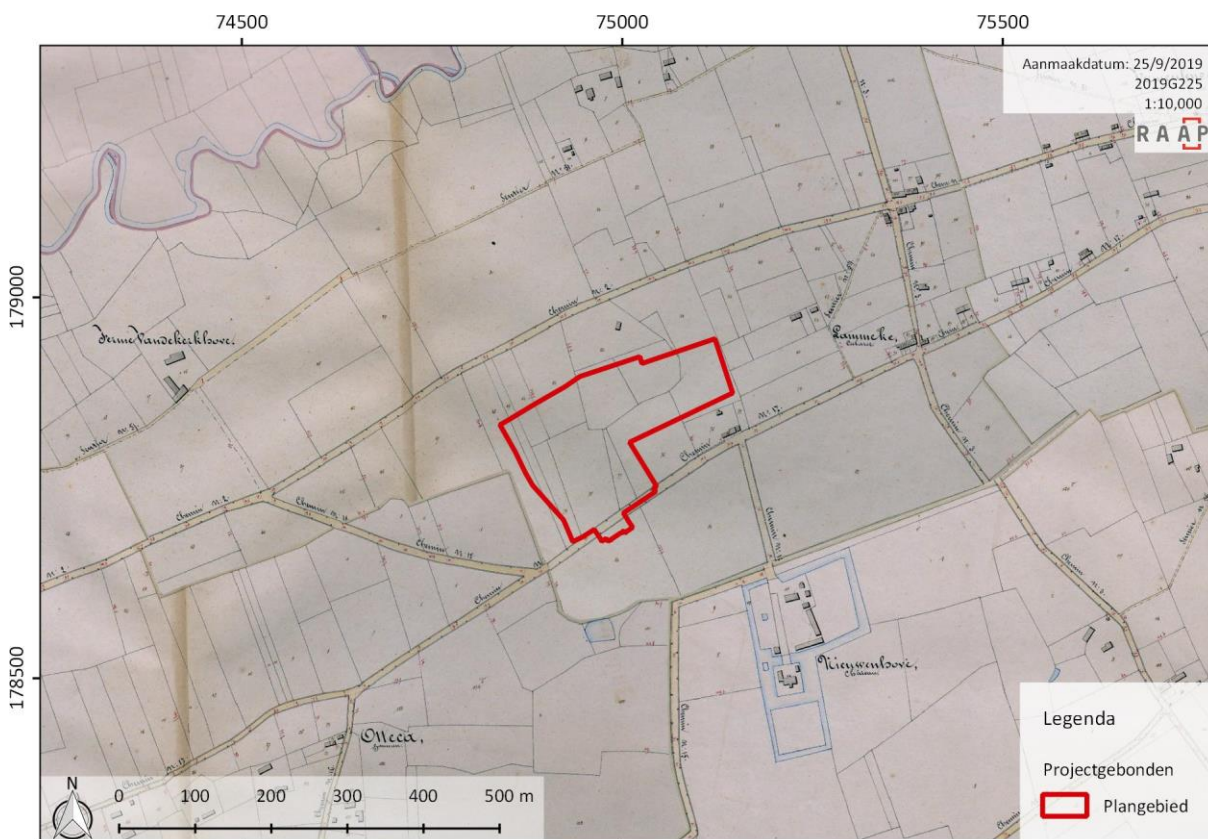
2.2.3.4 *Kaart van Vandermaelen (1846-1854) (Figuur 20)*

De topografische kaart van Philippe Vandermaelen werd opgemaakt tussen 1846 en 1854. Hierop staat ook het reliëf aangeduid.

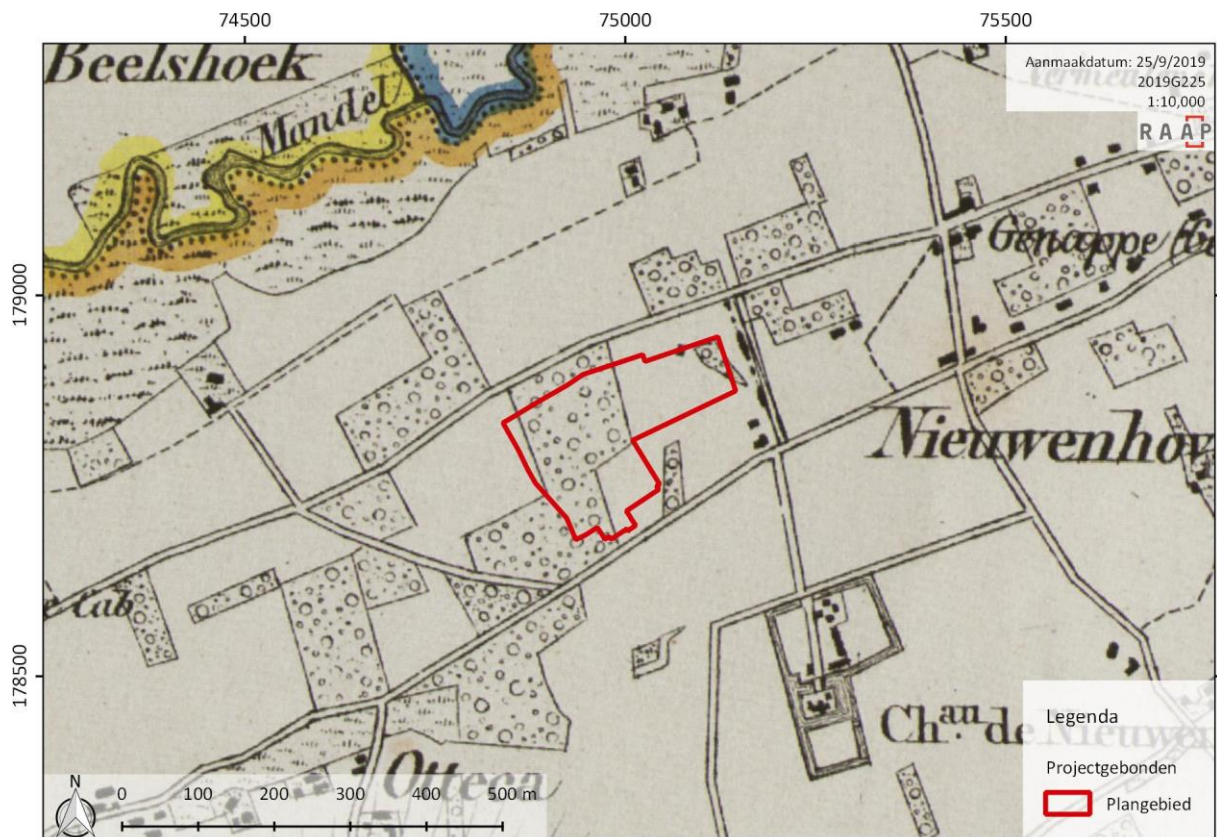
In dit geval is de percelering minder duidelijk ingetekend, en lijkt het erop alsof een deel van het plangebied bebost was.

2.2.3.5 *Popp-kaart (1842-1879)*

De kaart van Philippe-Christian Popp was een kadasterkaart die werd opgesteld tussen 1842 en 1879. De kaart van Popp toont een nagenoeg identieke situatie als de Atlas der Buurtwegen en wordt niet afgebeeld.

Figuur 19 Atlas der Buurtwegen (1841) met projectie van het plangebied (bron: AGIV & PROVINCIE WEST-VLAANDEREN, 2014).

Figuur 20 Kaart van Vandermaelen (1846-1854) met projectie van het plangebied (bron: KBR & AGIV, 2018).

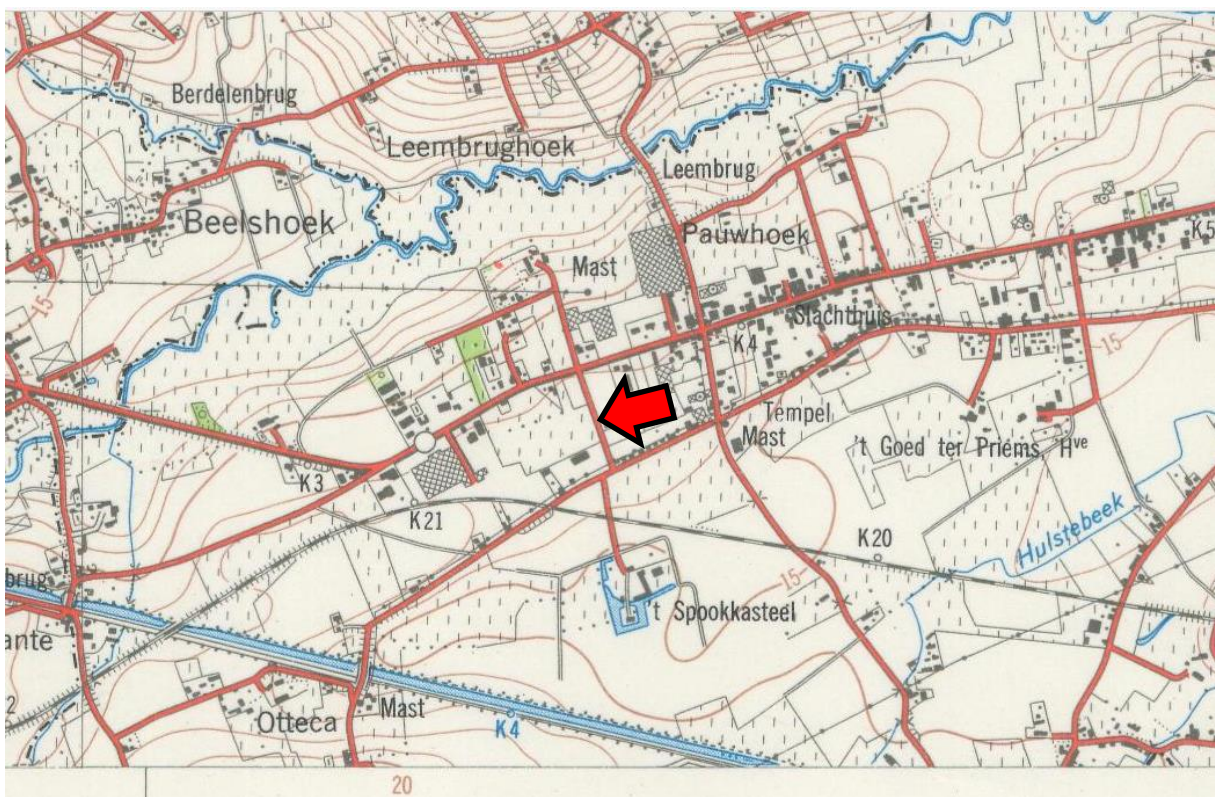

Figuur 21 Uitsnede uit een stafkaart van Tiel uit de 19de eeuw, met de rode pijl wordt de locatie van het plangebied aangeduid (bron: NGI, 2018).

2.2.4 Recente historie van het plangebied

Tussen 1862 en 1872 werd het Kanaal Roeselare-Leie gegraven. Op een 19de-eeuwse stafkaart (Figuur 21) is te zien hoe er in die periode ook een spoorweglijn werd aangelegd. Deze doorkruist het plangebied en is ook op latere topografische kaarten van het NGI te zien, en ook een luchtfoto uit 1952 bevestigt dit beeld (niet afgebeeld)²⁴.

Tot eind jaren '60 van vorige eeuw was het plangebied eigenlijk nog steeds in sterk landelijk gebied gelegen. Nadien ontwikkelde de directe omgeving zich tot industriegebied. De spoorlijn verdwijnt ergens tussen 1967 (Figuur 22) en 1971 (Figuur 23). Op de luchtfoto uit 1971 is overigens binnen het plangebied meteen ook activiteit zichtbaar, een groot deel van het plangebied is dan reeds verhard en deels bebouwd (Figuur 24). Het gebouw in het noordwesten komt overeen met de huidige bebouwing (zie 1.2.3). Op de luchtfoto uit de periode 1979-1990 is ook het gebouw in het zuiden te zien (Figuur 26). Ook de nabije omgeving van het plangebied wordt volop ontwikkeld.

Figuur 22 Uitsnede uit een topografische kaart uit 1967, met de rode pijl wordt de locatie van het plangebied aangeduid (bron: NGI, 2018).

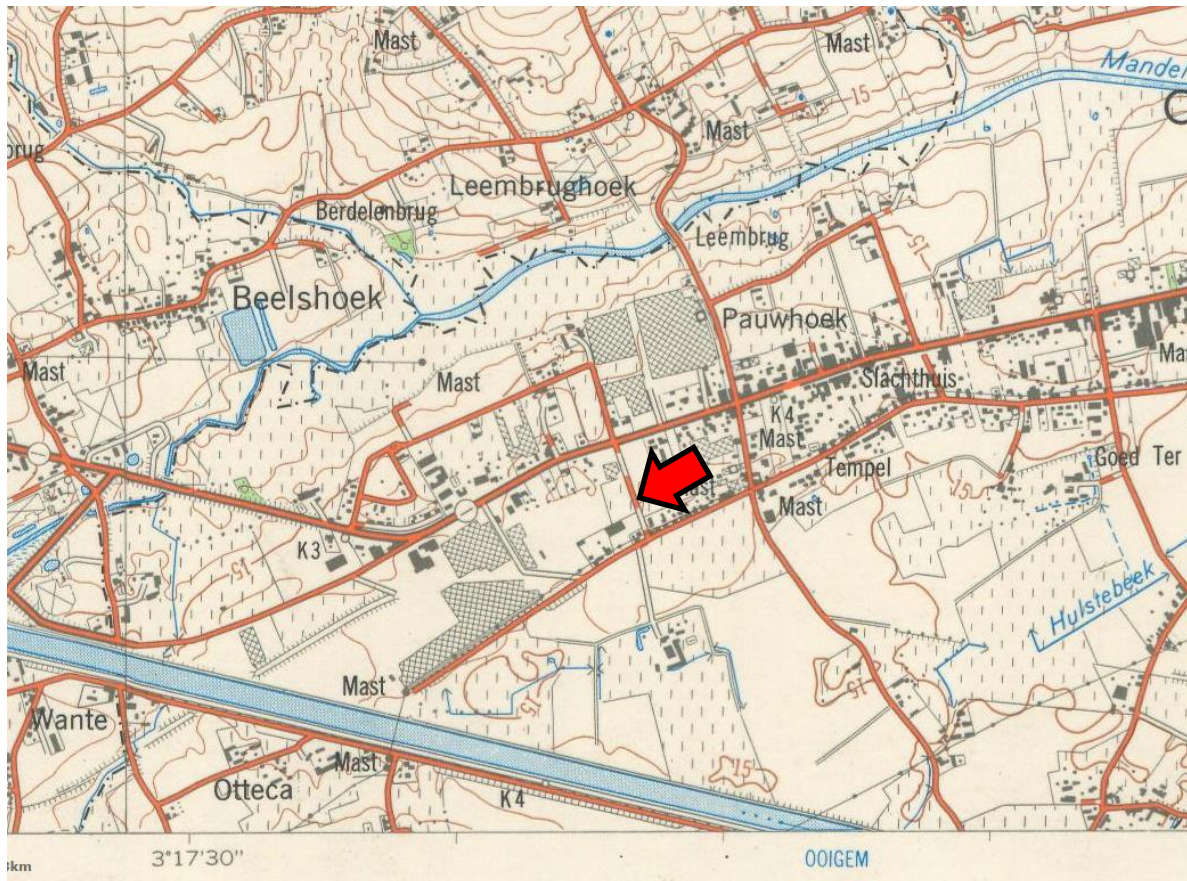
²⁴ NGI, 2018

Figuur 23 Luchtfoto uit 1971 met projectie van het plangebied en de waterlopen aangeduid (bron: AGIV, 2015b; VMM, 2018).

Figuur 24 Luchtfoto uit 1971 (detail) met projectie van het plangebied aangeduid (bron: AGIV, 2015b).

Figuur 25 Uitsnede uit een topografische kaart uit 1978, met de rode pijl wordt de locatie van het plangebied aangeduid (bron: NGI, 2018).

Figuur 26 Luchtfoto uit 1979-1990 (detail) met projectie van het plangebied aangeduid (bron: AGIV, 2018a).

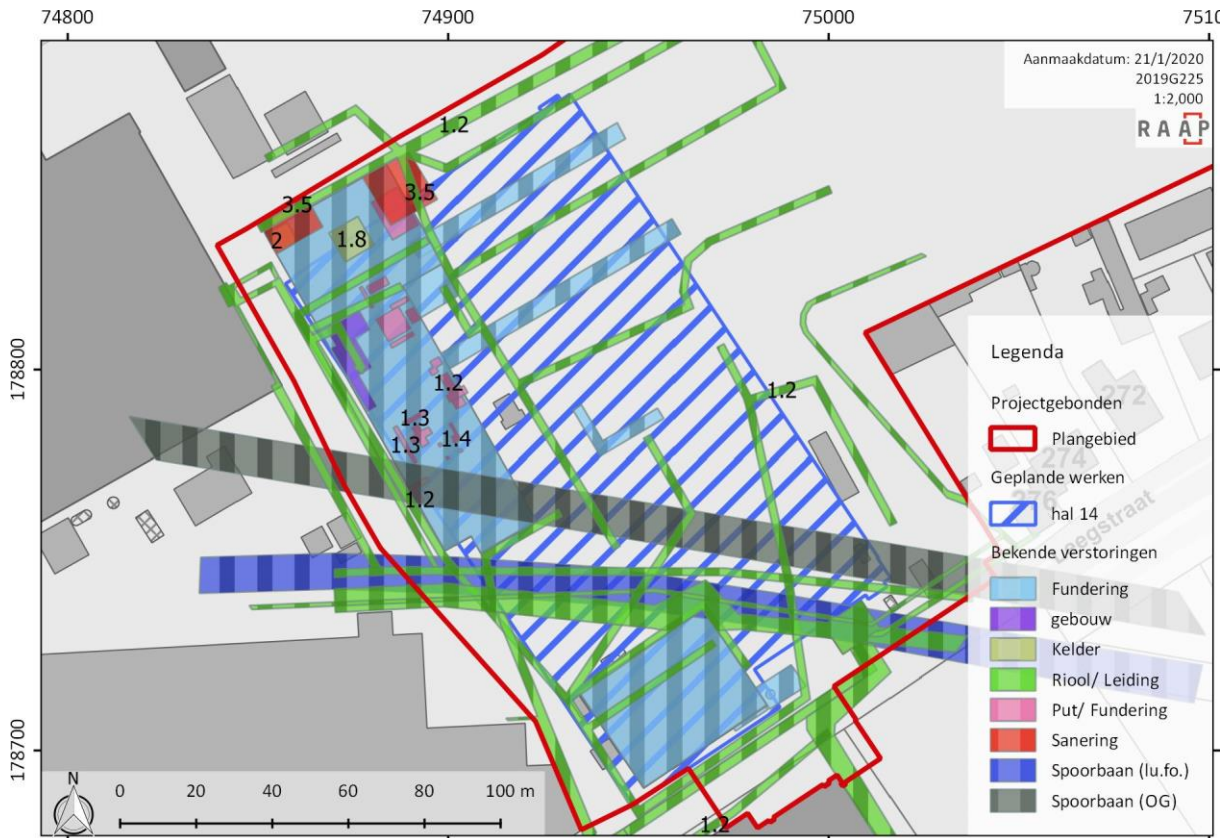
Figuur 27 Luchtfoto uit 2000-2003 met projectie van het plangebied en de waterlopen aangeduid (bron: AGIV, 2015c; VMM, 2018).

Figuur 28 Luchtfoto uit 2000-2003 (detail) met projectie van het plangebied aangeduid (bron: AGIV, 2015c).

2.2.5 Verstoringshistoriek

Het plangebied is heden grotendeels bebouwd of verhard en heeft reeds een aantal bouwfases gekend vanaf de jaren '60. Op de kaart van 1967 (Figuur 22) is te zien hoe er een klein gebouwtje bestaat aan het weggetje in het westen van het plangebied (met aan de westelijke zijde van dat weggetje een veel groter bedrijfspand dat nog altijd bestaat).

Figuur 29 Figuur met de reeds gekende verstoringen aangeduid, inclusief de loop van de voormalige spoorbaan volgens kaarten van de opdrachtgever (OG) en luchtfoto's (lu.fo.). Labels geven de bekende verstoringdiepte aan. Bron: AGIV, 2019, opdrachtgever.

Op de luchtfoto 1971 (Figuur 24) en de kaart van 1978 (Figuur 25) is te zien dat de spoorweg niet langer door het plangebied liep en dat het kleine gebouwtje aan de toegangsweg is vervangen door de garage die nu nog altijd bestaat. Daarnaast is op de luchtfoto te zien dat er ten oosten van de garage een groot deel van het terrein verhard is zodat hier materiaal kon worden gestockeerd (net als nu). De zone waar de geplande gracht en de groenzone zullen worden aangelegd werden hierbij niet direct verhard met uitzondering van de westelijke hoeken van de U-vormige grachten. Toch werd, zeker vanaf de jaren '80 ook het volledige oostelijke deel van het terrein in gebruik genomen als storageplaats, maar luchtfoto's lijken er op te wijzen dat dit gebeurde zonder het terrein te verharden; er zijn namelijk diepe rijsporen zichtbaar (Figuur 28). Deze luchtfoto's laten eveneens zien dat er in het zuiden van het plangebied twee gebouwen aan het terrein werden toegevoegd vóór 2003 (AGIV, 2015c). Tenslotte is er in het noordwesten van het plangebied een aantal ondergrondse tanks en in het westen een weegbrug voor vrachtverkeer aangebracht. Ter hoogte van de ondergrondse tanks werd in 2013/14 al een sanering uitgevoerd, waarbij zeker tot 2 meter diepte de grond werd verstoord.

Bij deze diepere ingrepen is (plaatselijk) zeker het bodemarchief vernietigd, maar ook ter hoogte van de funderingen van de gebouwen zal dit het geval zijn. Voor het garagegebouw werd een plan

meegegeven met alle reeds bestaande uitgravingen (waarvan sommige reeds opnieuw opgevuld) en diepere funderingen van machines (zie Figuur 29). Daarnaast lieten plannen van de opdrachtgever zien dat een groot deel van de ondergrond van het gebied waar de nieuwe hal is gepland reeds door ingegraven rioleringen en leidingen wordt doorsneden. De rioleringen liggen op minstens 1,2 meter. Ter hoogte van deze ingegraven infrastructuur mag er dus worden aangenomen dat de grond compleet verstoord is.

Al met al kan worden gesteld een substantieel deel van het totale oppervlak van de geplande hal 14 reeds met een zekere mate van bodemverstoring te maken heeft gekregen.

2.3 Archeologisch verwachtingsmodel

Landschappelijk gezien bevindt het plangebied zich binnen een vrij vlak gebied op ca. 450m ten zuiden van de Mandel. De bovengrond is gevormd door eolische afzettingen uit het Pleistoceen of het begin van het Holoceen. De bodem wordt als Zbc getypeerd, een droge zandbodem met sterk verbrokkelde textuur B-horizont.

1) Periode jagers-verzamelaars (artefacten vindplaatsen)

In de omgeving van het plangebied zijn in de gemeente Izegem vrij veel prospectievondsten gekend uit de periode van de jager-verzamelaars. Het plangebied zelf bevindt zich op een relatief hoog deel in de vallei, enkele meters boven de stroomvlaktes aan weerszijden van de Mandel, een vrij gunstige omgeving voor het aantreffen van vondstenconcentraties uit de steentijden. Gezien de bodem bestaat uit eolische afzettingen uit het pleistoceen, zullen steentijdartefacten uit het laat-paleolithicum en mesolithicum in de bovenste grondlagen van de bodem aanwezig kunnen zijn. De huidige toestand van het plangebied (grotendeels verhard, bebouwd en kapot gereden ter hoogte van de geplande bodemingrepen) maakt dat de bovenlagen van de bodem met zekerheid verstoord zijn. Er is nagenoeg geen kans dat steentijdartefactensites nog goed bewaard zijn binnen de zones van de geplande werkzaamheden.

2) Periode vanaf neolithicum (sporensites)

Voor de periode vanaf het neolithicum is dit mogelijk anders. Landschappelijk gezien is de locatie wellicht iets minder gunstig te noemen, gezien de bodem binnen het plangebied voor landbouwdoeleinden vrij arm is en in de nabijheid gunstigere bodems aanwezig zijn. Archeologische gegevens in de omgeving zijn eerder karig te noemen. Op korte afstand van het plangebied is echter een archeologisch proefsleuvenonderzoek en vervolgens een opgraving uitgevoerd waarbij sporen en vondsten aan het licht kwamen uit zowel de Romeinse periode, Karolingische periode, volle en late middeleeuwen, en nieuwe tijden. De trefkans op sporen vanaf de Romeinse periode is daardoor middelhoog te noemen. Het plangebied is heden echter grotendeels verhard of bebouwd. Een groot deel van het plangebied is wellicht verstoord, met name de zones die bebouwd zijn of zijn geweest. Het is op basis van het bureauonderzoek alleen onduidelijk wat de invloed hiervan is op het diepere archeologische bodemarchief waarin de grondsporen zich gewoonlijk aftekenen.

2.4 Beantwoorden van de onderzoeksvragen

In de inleiding van dit rapport werden verschillende onderzoeksvragen gesteld gericht op het vaststellen van de kans op het aantreffen van waardevolle archeologische resten in de ondergrond

van het plangebied. Deze zullen hier zo goed mogelijk worden beantwoord op basis van de voorhanden gegevens, maar een volledig antwoord is daardoor niet altijd mogelijk.

Ondergrond en landschapsgeschiedenis:

I. Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?

De ondergrond van het onderzochte gebied bestaat uit 2 eenheden: een enkele miljoenen jaren oud substraat (niet archeologisch relevant) en door de wind gevormde zand afzettingen die dateren van het einde van de laatste ijstijd of net daarna.

a. Welke geomorfologische processen zijn speelden daarbij een rol?

Zoals gesteld heeft de wind de meest recente, oppervlakkige sedimenten gevormd. Van oorsprong was hierdoor een licht golvend landschap ontstaan, maar menselijke activiteit heeft ervoor gezorgd dat dit reliëf glad gestreken is en het terrein is vervolgens grotendeels verhard of bebouwd.

b. Welke processen van bodemvorming zijn speelden daarbij een rol?

Nadat de sedimenten een stabiel oppervlak vormden onder invloed van het verbeterende klimaat van het Holocene werden zij onderhevig aan bodemvorming. Dit proces heeft er voor gezorgd dat er in het zand een aanrijkingshorizont is ontstaan van humus en ijzer. Latere processen (ten gevolge van intensieve landbouw) hebben er echter voor gezorgd dat deze is verbrokkeld en slechts plaatselijk intact is.

c. In welke mate is er verstoring van de bodem opgetreden bij het gebruik van het terrein?

Hoewel de verstoringdiepte niet vast kon worden gesteld is het duidelijk dat de bodem van het plangebied tot enkele decimeters diepte zal zijn verstoord voor de aanleg van grootschalige verharding of bebouwing. Daarnaast is er in het oostelijke deel van het plangebied veelvuldig met zwaar materieel gereden wat zeker sporen heeft nagelaten in de bodem. Hierbij zullen eventuele steentijdartefactensites vernield zijn, sporensites daarentegen kunnen wel nog goed (genoeg) bewaard zijn.

II. Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?

De top van het zand dat het plangebied bedekt is een archeologisch relevant niveau. Dit lag voorheen aan het oppervlak, maar is nu afgedekt met asfalt en betonplaten behalve in het noordoosten van het plangebied.

Archeologische resten:

III. Zijn er reeds gekende archeologische gegevens binnen en in de omgeving van het plangebied?

Binnen het plangebied zijn er geen archeologische gegevens bekend. Er werd echter op slechts tientallen meters van het plangebied een groot aantal sporen uit verscheidende archeologische periodes aangetroffen.

a. Wat is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?

De aard van de resten die op een steenworp afstand van het plangebied werden gevonden loopt uiteen van rituele architectuur tot begravingen en van (mogelijke) huizen tot landbouw gerelateerde sporen. De oudste sporen dateren daarbij uit de Romeinse periode en de jongste uit de nieuwe tijd.

b. Wat is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?

De resten die nabij het plangebied werden opgegraven waren als het ware onthoofd door de vorming van een bouwvoor en in sommige gevallen werden de sporen door jongere (natuurlijke) sporen oversneden, maar desalniettemin was de gaafheid matig tot goed te noemen. Vondstmateriaal (met name aardewerk) was daarnaast ook in goede staat bewaard.

IV. Hoe kunnen ongekende archeologische resten zich manifesteren (sporen, vondstenconcentraties, ...) en op welke diepte kunnen deze worden aangetroffen?

Hoewel er vermoedelijk geen intacte vondstensites uit de tijd van de jagers-verzamelaars in het plangebied meer voorkomen omdat het oppervlak waaraan deze oorspronkelijk waren gevormd met grootschalige werken te maken hebben gekregen werd kan de aanwezigheid van dergelijke sites niet helemaal worden uitgesloten gezien de landschappelijke positie van het terrein die relatief gunstig was.

Sporensites uit latere periodes kunnen ondanks de verstoringen nog in een betere toestand verkeren omdat zij het resultaat zijn van wat werd ingegraven in de bodem. Zij zullen zich dicht onder het huidige oppervlak aftekenen, onder de verstoorte niveaus.

a. Wat is de gespecificeerde verwachting (alsmede de verwachte conservering en gaafheid) ten aanzien van nog onbekende archeologische waarden in het gebied?

De gespecificeerde verwachting voor vondstenconcentraties behorend tot jagers-verzamelaars is betrekkelijk laag door de verstoringen die in de laatste decennia op het terrein zijn gebeurd. Voor sporensites uit latere archeologische periodes ligt de verwachting vrij hoog op het treffen van matig tot goed bewaarde grondsporen en bijbehorende archeologische objecten.

b. Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het landgebruik nu en wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie?

Het landgebruik van het plangebied is in de laatste eeuwen verschoven van agrarisch gebruik (bosbouw en akkerbouw) naar industrieel gebruik. Rond het plangebied werd in historische periodes wel gewoond, maar binnen het plangebied zijn hiervoor geen aanwijzingen. Van de bos en akkerbouw kan worden gesteld dat ze beiden impact hebben gehad op de bodem, maar dat is vermoedelijk tenietgedaan door bodemingrepen in de laatste decennia die gepaard gingen met de opbouw van het fabrieksterrein. Archeologische sites die slechts bestaan uit vondsten (periode van de jagers-verzamelaars) zijn hierdoor vermoedelijk zwaar beschadigd, zoniet totaal uitgewist. Sporensites kunnen deze ingrepen beter hebben doorstaan doordat zij zich dieper in de bodem aftekenen.

Impact van geplande bodemingrepen:

V. Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?

De toekomstige inrichting van het terrein zal op veel plekken een grote bodemingreep veroorzaken waarbij een eventueel aanwezig bodemarchief wordt verwoest. De fabriekshal zal het grootste oppervlak beslaan, waarbij met name de vele funderingssokkels een grote invloed zullen hebben op de ondergrond. Ook de sloop van de bestaande bebouwing voorafgaand aan het plaatsen van de nieuwe fabriekshal kan bodemingrepen met zich meebrengen wanneer de delen onder het maaiveld (de bodemplaat en funderingen) worden uitgebroken. Daarnaast zullen ook zeker de graafwerkzaamheden ter hoogte van de gracht in het oostelijke deel van het plangebied het bodemarchief en eventueel hier in aanwezige archeologische resten verwoesten.

De aanleg van de groenstrook in het oostelijke zullen een beperktere bodemimpact hebben; zeker wanneer wordt meegerekend dat er reeds een bodemverstoring (van beperkte, maar onbekende diepte) heeft plaatsgevonden.

Het plaatsen van een afdak aan de zuidzijde van het terrein zal geen verdere bodemingrepen met zich meebrengen.

VI. Op welke manier kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?

Op dit moment is het nog niet bekend of er waardevolle archeologische resten in de ondergrond aanwezig zijn. De planvorming ligt echter vast omdat het archeologische onderzoek slechts in een uitgesteld traject zal kunnen plaatsvinden, waardoor er vanuit moet worden gegaan dat *in situ* bewaring van eventueel aanwezig erfgoed niet mogelijk is, waardoor een opgraving de enige manier zal zijn om met deze eventueel aanwezige archeologische resten om te gaan.

2.5 Assessment

Op basis van de bureaustudie konden de volgende conclusies worden getrokken ten aanzien van het potentieel op archeologische kenniswinst en de mogelijkheden om hiermee om te gaan bij het vervolg van het ontwikkelingstraject.

Het plangebied is gelegen op een lichte verhoging tussen de omliggende beken in, in het dal van de Mandel. De bodem is gevormd uit door de wind aangevoerd zand. Dit gebeurde op het einde van het Pleistoceen of aan het begin van het Holoceen. Gedurende het Holoceen vormde zich een bodemprofiel in dit zandige sediment. Er ontwikkelde zich een aanrijkingshorizont. Uit onderzoek in de omgeving is gebleken dat de bodem sindsdien verbrokken is en lokaal zelfs afwezig is door het nivelleren van het oorspronkelijke (micro)reliëf.

In de periode van jagers-verzamelaars was het plangebied waarschijnlijk een aantrekkelijke plaats voor bewoning. De verwachting voor het voorkomen van artefacten sites uit deze periode leek daarom in de eerste instantie vrij hoog. Het is echter gebleken dat in het gehele plangebied verwacht kan worden dat het niveau waarin deze vondsten zich oorspronkelijk bevonden zwaar verstoord is bij bouwwerkzaamheden en industriële activiteiten. Hierdoor wordt niet verwacht dat het plangebied kenniswinst kan opleveren ten aanzien van sites uit de periode van jagers-verzamelaars.

Archeologische resten uit latere periodes kunnen echter nog wel voorkomen onder het verstoorde niveau omdat deze niet enkel uit losse artefacten bestaan, maar uit ingegraven sporen. Deze zullen mogelijk niet gaaf bewaard zijn, maar onderzoek op slechts tientallen meters afstand van het plangebied heeft uitgewezen dat er bijzondere en matig tot goed bewaarde archeologische resten voorkomen uit de Romeinse periode, de vroege en de volle middeleeuwen.

Omdat de geplande werken grootschalige verstoringen van het archeologisch relevante niveau zullen veroorzaken is archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk. De huidige staat van het terrein verhindert echter de directe uitvoering van archeologisch vervolgonderzoek, daarom zal dit in een uitgesteld traject moeten worden uitgevoerd. In eerste instantie dient daarom een **landschappelijk bodemonderzoek** plaats te vinden, om te kunnen vaststellen dat het plangebied al dan niet in die mate verstoord is dat een sporensite met zekerheid afwezig is. Indien dit niet met zekerheid gesteld kan worden, dient een **proefsleuvenonderzoek** plaats te vinden, gezien dit de meest geschikte methode is om sporensites op te sporen en te waarderen. Deze methodologische afwegingen zullen verder uiteen worden gezet in het bijgaande programma van maatregelen.

3 Bibliografie

3.1 Uitgegeven bronnen

EGGERMONT, N. & VAN HEYMBEECK, E. (2014) *Archeologische opgraving Oostrozebeke Leegstraat (prov. West-Vlaanderen), Basisrapport*. Onder redactie van B. Acke. Monument Vandekerckhove.

JACOBS, P., DE CEUKELAIRE, M., DE BREUCK, W. & DE MOOR, G. (1999) *Toelichtingen bij de geologische Kaart van België, Vlaams Gewest. Kaartblad 21: Tielt, schaal 1:50.000, Belgische Geologische Dienst: Brussel*. Brussel: Vlaamse Overheid.

PHILIPSEN, F. & VAN DE VIJVER, M. (2019) *Unilin Spano Hal 11, Oostrozebeke. Nota Archeologisch Vooronderzoek*. RAAP België Rapport 365. Eke (Nazareth). Beschikbaar op: <https://id.erfgoed.net/archeologie/notas/11695>.

VAN DE VIJVER, M. (2017) *Aanleg inkomweg Nieuwenhovestraat met weegbruggen en kantoorcontainers. Oostrozebeke*. 090. Nazareth: RAAP België.

VAN QUAETHAM, K. (2019) *Bouw van magazijnhal 11, Oostrozebeke. Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek*. RAAP België Rapport 279. Eke (Nazareth). Beschikbaar op: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/9712>.

VAN RANST, E. & SYS, C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, p. 361. Beschikbaar op: https://www.milieuinfo.be/dms/d/d/workspace/SpacesStore/417aadac-822a-4401-965e-ea9a4119f0a6/eenduidige_legende_bodemkaart.pdf.

DOV (2018a) *Databank Ondergrond Vlaanderen*. Beschikbaar op: <http://dov.vlaanderen.be>.

GEOPUNT (2018) *Geopunt Vlaanderen*. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

ICS (2017) *International Commission on Stratigraphy: Chart/Time Scale*. Beschikbaar op: <http://www.stratigraphy.org/index.php/ics-chart-timescale>.

NGI (2018) *Cartesius*. Beschikbaar op: <https://www.cartesius.be/CartesiusPortal/#>.

ONROEREND ERFGOED (2018a) *Agentschap Onroerend Erfgoed: Centraal Archeologische Inventaris*. Beschikbaar op: <http://cai.onroerenderfgoed.be>.

ONROEREND ERFGOED (2018b) *Agentschap Onroerend Erfgoed: Geoportaal*. Beschikbaar op: <https://geo.onroerenderfgoed.be/>.

ONROEREND ERFGOED (2018c) *Agentschap Onroerend Erfgoed: Inventaris Onroerend Erfgoed*. Beschikbaar op: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>.

AGIV (2015a) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM, raster, 1 m." agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <https://download.agiv.be>.

AGIV (2015b) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, kleinschalig, zomeropnamen, panchromatisch, 1971, Vlaanderen." agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

AGIV (2015c) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, 2000-2003, Vlaanderen". agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

AGIV (2018a) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, kleinschalig, zomeropnamen, kleur, 1979-1990, Vlaanderen." Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

AGIV (2018b) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. 2018.03". agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

AGIV (2019) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootsschalig Referentiebestand (GRB)". Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/7c823055-7bbf-4d62-b55e-f85c30d53162>.

AGIV & PROVINCIE WEST-VLAANDEREN (2014) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca. 1840) Provincie West-Vlaanderen". Provincie West-Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

DOV (2018b) "Databank Ondergrond Vlaanderen: Bodemkaart: bodemtypes, substraten, fasen en varianten van het moedermateriaal en de profielontwikkeling." Beschikbaar op: <https://dov.vlaanderen.be>.

DOV (2019a) "Databank Ondergrond Vlaanderen: Quartairgeologische kaart 1/50.000". Databank Ondergrond Vlaanderen. Beschikbaar op: <https://www.dov.vlaanderen.be/page/quartairgeologische-kaart-150000>.

DOV (2019b) "DOV|quartair|1/50.000". Beschikbaar op: <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/3quartair50000.html#inleiding>.

KBR & AGIV (2010) "Koninklijke Bibliotheek van België & Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Ferraris kaart - Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik, 1771-1778." agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

KBR & AGIV (2018) "Koninklijke Bibliotheek van België & Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Vandermaelen kaart, Cartes topographiques de la Belgique, 1846-1854." Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

OPENSTREETMAP, O. (2019) "OpenStreetMap". Beschikbaar op: <https://www.openstreetmap.org/copyright>.

VMM (2018) "Vlaamse Milieumaatschappij: Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen". AGIV. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

3.2 Geraadpleegde websites

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED (2018) *Agentschap Onroerend Erfgoed: Geoportaal*. Beschikbaar op: <https://geo.onroerenderfgoed.be/>.

DOV (2018a) *Databank Ondergrond Vlaanderen*. Beschikbaar op: <http://dov.vlaanderen.be>.

GEOPUNT (2018) *Geopunt Vlaanderen*. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

ICS (2017) *International Commission on Stratigraphy: Chart/Time Scale*. Beschikbaar op: <http://www.stratigraphy.org/index.php/ics-chart-timescale>.

NGI (2018) *Cartesius*. Beschikbaar op: <https://www.cartesius.be/CartesiusPortal/#>.

ONROEREND ERFGOED (2018a) *Agentschap Onroerend Erfgoed: Centraal Archeologische Inventaris*. Beschikbaar op: <http://cai.onroenderfgoed.be>.

ONROEREND ERFGOED (2018b) *Agentschap Onroerend Erfgoed: Inventaris Onroerend Erfgoed*. Beschikbaar op: <https://inventaris.onroenderfgoed.be>.

AGIV (2015a) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM, raster, 1 m." agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <https://download.agiv.be>.

AGIV (2015b) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, kleinschalig, zomeropnamen, panchromatisch, 1971, Vlaanderen." agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

AGIV (2015c) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, 2000-2003, Vlaanderen". agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

AGIV (2015d) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, 2008-2011, Vlaanderen". agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

AGIV (2018a) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, kleinschalig, zomeropnamen, kleur, 1979-1990, Vlaanderen." Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

AGIV (2018b) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. 2018.03". agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

AGIV (2019) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootschalig Referentiebestand (GRB)". Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/7c823055-7bbf-4d62-b55e-f85c30d53162>.

AGIV & PROVINCIE WEST-VLAANDEREN (2014) "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca. 1840) Provincie West-Vlaanderen". Provincie West-Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

DOV (2018b) "Databank Ondergrond Vlaanderen: Bodemkaart: bodemtypes, substraten, fasen en varianten van het moedermateriaal en de profielontwikkeling." Beschikbaar op: <https://dov.vlaanderen.be>.

DOV (2019a) "Databank Ondergrond Vlaanderen: Quartairgeologische kaart 1/50.000". Databank Ondergrond Vlaanderen. Beschikbaar op: <https://www.dov.vlaanderen.be/page/quartairgeologische-kaart-150000>.

DOV (2019b) "DOV|quartair|1/50.000". Beschikbaar op: <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/3quartair50000.html#inleiding>.

KBR & AGIV (2010) “Koninklijke Bibliotheek van België & Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Ferraris kaart - Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik, 1771-1778.” agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

KBR & AGIV (2018) “Koninklijke Bibliotheek van België & Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Vandermaelen kaart, Cartes topographiques de la Belgique, 1846-1854.” Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

OPENSTREETMAP, O. (2019) “OpenStreetMap”. Beschikbaar op: <https://www.openstreetmap.org/copyright>.

VMM (2018) “Vlaamse Milieumaatschappij: Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen”. AGIV. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

4 Bijlages

Bijlage 1: afbakening van het plangebied plan (shp-bestand)

Bijlage 2: plannen van de bouwheer (pdf-bestand)

Bijlage 3: geologisch en archeologisch kader

Bijlage 4: figurenlijst

Bijlage 3: Geologisch en archeologisch kader

CHRONOLOGISCH KADER																			
HOLOCEN	POSTGLACIAAL	SUBATLANTICUM	METALTIDEN			STEENTIDEN				PLEISTOCEN									
			Post- Middeleeuwen	Tweede Wereldoorlog		Paleolithicum	Laat- Paleolithicum	35 000 - 9500 v.C.											
				Eerste Wereldoorlog															
				Nieuwste tijd															
			Middeleeuwen	Nieuwe tijd		Midden- Paleolithicum	Midden- Mesolithicum	300 000 - 35 000 v.C.											
				Late Middeleeuwen															
				Volle Middeleeuwen															
				Vroege Middeleeuwen															
				Karolingische periode															
			Romeinse tijd	Merovingische periode		Midden- Neolithicum	Vroeg- Neolithicum	7800 - 5300 v.C.											
				Frankische periode															
				5e E - 6e E															
			IJzertijd	Laat- Romeinse tijd		Vroeg- Neolithicum	Midden- Mesolithicum	9500 - 8500 v.C.											
				Midden- Romeinse tijd															
				Vroeg- Romeinse tijd															
Bronstijd	Late IJzertijd		Laat- Mesolithicum	Midden- Mesolithicum	8500 - 7800 v.C.														
	Vroege IJzertijd																		
	Late Bronstijd																		
Neolithicum	Midden- Bronstijd		Vroeg- Neolithicum	Midden- Mesolithicum	9500 - 8500 v.C.														
	Vroege Bronstijd																		
	Laat- Neolithicum																		
WEICHSELIJN	LAAT GLACIAAL	SUBBOREAAL	ATLANTICUM	BOREAAL	PREBOREAAL	LATE DRYAS	ALLERØD	VROEGE DRYAS	BØLLING	DENEKAMP	HENGEL	MOERSHOOFD	ODDERADE	BRØRUP	AMERSFOORT	EEMIEN	SAALIEN		
																		PLENIGLACIAAL	VROEG GLACIAAL

5 Figurenlijst

Figuur 1 Topografische kaart met projectie van het plangebied (bron: OPENSTREETMAP, 2019).....	6
Figuur 2 Projectie van het plangebied op het kadasterplan met aanduiding van de perceelsnummers (bron: AGIV, 2019).	6
Figuur 3 Grafisch plan van GRUP Historisch gegroeid bedrijf Spano te Oostrozebeke (bron: ruimtelijkeordening.be).....	7
Figuur 4 Meest recente luchtfoto met projectie van het plangebied gep (bron: Informatie Vlaanderen 2021)....	8
Figuur 5: Beslissingsboom criteria archeologienota (bron: Onroerend Erfgoed 2021)	9
Figuur 6 Overzicht van de geplande werkzaamheden met links de nieuwe Hal 14 (paars gearceerd). Het afdak aan de zuidzijde is niet weergegeven. Rechts wordt een bestaande gracht (blauw) met ca. 95 meter verlengd (bron: opdrachtgever).	10
Figuur 7 Overzicht van de geplande werkzaamheden (bron: AGIV, 2019 & opdrachtgever).	10
Figuur 8: Hal 14 en het afdak met aanduiding van de locaties van de zoelfunderingen en buizen voor regenwaterafvoer (bron: opdrachtgever).	12
Figuur 9 Doorsnedes van Hal 14 en het afdak (bron: opdrachtgever).	13
Figuur 10 Dwarsprofiel van de nieuw aan te leggen gracht (bron: opdrachtgever).	13
Figuur 11 Geplande werkzaamheden met hun maximale verstoringdiepte geplot op het GRB (bron: AGIV, 2019 & opdrachtgever).	14
Figuur 12 Quartair geologische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: VMM, 2018; DOV, 2019a)....	22
Figuur 13 Bodemkaart met projectie van het plangebied (bron: DOV, 2018b; VMM, 2018).	22
Figuur 14 Digitaal Terreinmodel Vlaanderen met aanduiding van het plangebied (bron: AGIV, 2015a; VMM, 2018).	23
Figuur 15 Digitaal Terreinmodel Vlaanderen (detail) met projectie van het plangebied (bron: AGIV, 2015a). ...	24
Figuur 16 Overzichtskaat van de reeds uitgevoerde nabijgelegen onderzoeken, zowel het onderzoek uit 2010-2011 wordt hierop aangeduid als de recentere archeologienota's (bron: AGIV, 2015a; ONROEREND ERFGOED, 2018b, 2018a; VMM, 2018).....	25
Figuur 17 Overzichtskaat met de gegevens van de CAI in een straal van ca. 2km rond het plangebied (bron: AGIV, 2015a; ONROEREND ERFGOED, 2018b, 2018a; VMM, 2018).	27
Figuur 18 Kaart van Ferraris (1771-1777) met projectie van het projectgebied (bron: KBR & AGIV, 2010).	29
Figuur 19 Atlas der Buurtwegen (1841) met projectie van het plangebied (bron: AGIV & PROVINCIE WEST-VLAANDEREN, 2014).	30
Figuur 20 Kaart van Vandermaelen (1846-1854) met projectie van het plangebied (bron: KBR & AGIV, 2018). .	31
Figuur 21 Uitsnede uit een stafkaart van Tielt uit de 19 ^{de} eeuw, met de rode pijl wordt de locatie van het plangebied aangeduid (bron: NGI, 2018).	31
Figuur 22 Uitsnede uit een topografische kaart uit 1967, met de rode pijl wordt de locatie van het plangebied aangeduid (bron: NGI, 2018).	32
Figuur 23 Luchtfoto uit 1971 met projectie van het plangebied en de waterlopen aangeduid (bron: AGIV, 2015b; VMM, 2018).	33
Figuur 24 Luchtfoto uit 1971 (detail) met projectie van het plangebied aangeduid (bron: AGIV, 2015b).	33
Figuur 25 Uitsnede uit een topografische kaart uit 1978, met de rode pijl wordt de locatie van het plangebied aangeduid (bron: NGI, 2018).	34
Figuur 26 Luchtfoto uit 1979-1990 (detail) met projectie van het plangebied aangeduid (bron: AGIV, 2018a). .	34
Figuur 27 Luchtfoto uit 2000-2003 met projectie van het plangebied en de waterlopen aangeduid (bron: AGIV, 2015c; VMM, 2018).	35
Figuur 28 Luchtfoto uit 2000-2003 (detail) met projectie van het plangebied aangeduid (bron: AGIV, 2015c). .	35
Figuur 29 Figuur met de reeds gekende verstoringen aangeduid, inclusief de loop van de voormalige spoorbaan volgens kaarten van de opdrachtgever (OG) en luchtfoto's (lu.fo.). Labels geven de bekende verstoringdiepte aan. Bron: AGIV, 2019, opdrachtgever.	36

